

STOPP!

Stoppa inflödet av oönskade kemikalier

Kartläggning av risker och konsumentundersökning om
attityder och beteenden vid direktimport

Rapportnummer: C11335

Författare: Amanda Martvall, Maja Dahlbom, Eva Hallberg & Arvin Ghasemi vid IVL
Svenska Miljöinstitutet

I samarbete med: RISE, Svensk Handel och Sveriges Konsumenter

Datum: September 2026

Finansierat av: Formas

ISBN: 978-91-7883-872-1

Förord

Denna rapport ingår i forskningsprojektet *STOPP! – Stoppa inflödet av oönskade kemikalier*¹, vars övergripande mål är att öka konsumenters medvetenhet om riskerna med direktimport via utländska e-handelsplattformar. Projektets långsiktiga ambition är att bidra till ett mer hållbart och kemikaliesäkert samhälle genom förbättrade kontrollmekanismer, ökad konsumentmedvetenhet och stärkt samarbete mellan centrala aktörer. Projektet undersöker hur information om bristande kemikalieinnehåll och produktsäkerhet i direktimporterade produkter kan kommuniceras på ett engagerande och lättillgängligt sätt genom en informativ pilotkampanj till konsumenter. Denna studie används som ett kunskapsunderlag till utvecklingen av pilotkampanjen. Utöver pilotkampanjen ska en plattform för fortsatt samverkan inom ämnet utvecklas.

Forskningsprojektet leds av Jamilla Nilsson på RISE och partners i projektgruppen är IVL Svenska Miljöinstitutet, Svensk Handel genom Natali Qvarfort och Sveriges Konsumenter genom Maria Hammarling.

Vi som projektkonstellation hoppas att resultaten i denna rapport kan bidra till ökad medvetenhet och stärkt samverkan inom området. Tillsammans kan vi skapa en tryggare och mer kemikaliesäker framtid för konsumenter.

¹ <https://www.ri.se/sv/kemikalier/kemisk-och-biologisk-analys/projekt/stopp-stoppa-inflodet-av-oonskade-kemikalier>

Sammanfattning

Direktimport från utländska e-handelsplattformar har ökat kraftigt och innebär nya utmaningar för produktsäkerhet, kemikaliekontroll och konsumentskydd. Under 2025 importerades nästan 5,9 miljarder lågvärdesförsändelser till EU, och tidigare tillsyn visar att direktimporterade produkter kan innehålla farliga kemikalier och ha säkerhetsbrister. Studien kartlägger kemikalie- och produktsäkerhetsrisker kopplade till direktimport av elektronik, textilier, leksaker och smycken samt undersöker svenska konsumenters attityder och köpbeteenden. Den omfattar en litteraturkartläggning och en konsumentundersökning med drygt 600 svenska respondenter våren 2026. Studien är en del av *forskningsprojektet STOPP! – Stoppa inflödet av oönskade kemikalier*, som syftar till att skapa ett sektorsövergripande partnerskap för att minska riskerna med direktimport genom förbättrad kontroll och ökad konsumentmedvetenhet.

Kartläggningen visar att direktimporterade varor ofta saknar spårbarhet, korrekt märkning och en ansvarig ekonomisk aktör inom EU, vilket gör att produkter med brister når konsumenter utan att omfattas av EU:s skyddssystem. Tidigare tester av de fyra produktgrupperna visar att farliga ämnen är vanligt förekommande, ofta över EU:s gränsvärden. Produktsäkerheten är också en utmaning: textilier innehåller ftalater, PFAS, färgämnen och tungmetaller; elektronik uppvisar tekniska brister; leksaker kan innebära kvävningsrisker; och smycken innehåller tungmetaller som kadmium, bly, nickel och kvicksilver.

Konsumentundersökningen visar att köp från utländska e-handelsplattformar är vanligt och att priset är den största drivkraften. Över lag var det fler män än kvinnor som kunde tänka sig att köpa och som hade köpt produkter från dessa plattformar, och elektronik och textilier var de mest köpta produktgrupperna. Det finns en utbredd oro för skadliga kemikalier, särskilt allergiframkallande ämnen, tungmetaller och hormonstörande ämnen. Vidare visar konsumentundersökningen att information om att produkterna inte är säkra kan påverka köpviljan. 72 % av de som tidigare köpt produkter från utländska e-handelsplattformar svarande att de kan tänka sig att köpa igen, men när de får veta att produkterna inte uppfyller EU:s krav sjönk andelen till 35 %.

Konsumentinformation kan således minska köp av riskfyllda produkter, men för att hantera riskerna med direktimport krävs effektivare kontroll, tydligare ansvarsfördelning och styrmedel som säkerställer att produkter som når EU:s konsumenter uppfyller gällande krav.

Rapporten i korthet

Bakgrund och syfte

Direktimport via utländska e-handelsplattformar har vuxit snabbt och förändrat förutsättningarna för handel, marknads kontroll och konsumentskydd inom EU. Affärsmodellen innebär att konsumenten köper en vara direkt från en säljare utanför EU, ofta utan en tydligt ansvarig ekonomisk aktör inom unionen. Utvecklingen har möjliggjort stora volymer av lågprisprodukter, samtidigt som den försvårar kontrollen av produktsäkerhet och kemikalieinnehåll. Under 2025 importerades nästan 5,9 miljarder lågvärdesförsändelser (med värde upp till 150 euro) till EU.

Studien har genomförts inom forskningsprojektet *STOPP! – Stoppa inflödet av oönskade kemikalier*, finansierat av Formas inom satsningen **En kemikaliesäker framtid**, som stödjer forskning och innovation för att stärka kemikaliesäkerheten i samhället. Denna rapport fungerar som ett kunskapsunderlag för projektets fortsatta arbete, inklusive den informationsinsats som ska stärka konsumenters medvetenhet om att göra säkra val.

Genomförande

Studien består av två delar. Den första är en kartläggning av publicerade studier, myndighetsrapporter och tidigare tester av direktimporterad elektronik, textilier, leksaker och smycken. Den andra delen är en konsumentundersökning med fokus på svenska konsumenters attityder och faktiska köpbeteenden av direktimporterade produkter via utländska e-handelsplattformar. Undersökningen genomfördes av Norstat mellan den 27 april och 6 maj 2026 och omfattade drygt 600 svenska respondenter med representation från olika kön och åldersgrupper.

Risker och ansvar vid direktimport

Kartläggningen visar att direktimport innebär flera strukturella utmaningar för EU:s system för produktsäkerhet och kemikaliekontroll. Produkter kan sakna korrekt märkning, spårbarhet och tydlig information om ansvarig ekonomisk aktör. Detta är särskilt problematiskt eftersom konsumenten i praktiken kan få ett ansvar som den inte är medveten om och som är omöjligt att kontrollera före köpet. Risknivån varierar mellan olika affärsmodeller, men affärsmodeller där varor skickas direkt från aktörer utanför EU, såsom marknadsplattformar och dropshipping, innebär betydligt större risk för bristande produkter än traditionella webbutiker med eget lager.

Kemikalie- och produktsäkerhetsrisker

Risker identifieras inom samtliga produktgrupper. För elektronik omfattar riskerna både tekniska säkerhetsbrister och förekomst av exempelvis bly, ftalater och kortkedjiga klorparaffiner. För textilier, skor och accessoarer, har bland annat ftalater, PFAS, färgämnen, tungmetaller och andra problematiska ämnen identifierats. Leksaker uppvisar både kemikalierisker och fysiska säkerhetsbrister, där produkter kan innehålla skadliga ämnen och vara konstruerade så de innebär kvävnings- eller strypningsrisk. Bristande eller felaktig märkning gör dessutom att konsumenter har svårt att bedöma säkerheten. Smycken innebär främst kemikalierisker kopplade till tungmetaller som kadmium, bly, nickel och kvicksilver, vilka kan orsaka allergi eller innebära risker vid förtäring. Avsaknad av korrekt märkning och spårbarhet försvårar möjligheten att avgöra innehåll och säkerhet.

En central utmaning är att många kemikalierelaterade risker är svåra för konsumenter att upptäcka. Till skillnad från exempelvis dålig kvalitet eller att en produkt inte motsvarar bilden i webbutiken är kemikalieinnehåll sällan synligt. Vissa ämnen kan dessutom ge effekter först efter långvarig exponering, vilket innebär att konsumenten inte nödvändigtvis får någon direkt indikation på att produkten är riskfylld.

Konsumenternas köpbeteende

Konsumentundersökningen visar att pris är en av de starkaste drivkrafterna bakom köp från utländska e-handelsplattformar. Även om respondenterna inte alltid anger pris som den främsta orsaken i attitydfrågor blir prisets betydelse tydlig när de beskriver sina faktiska köp. Elektronik är den mest köpta produktgruppen i undersökningen, följt av textilier. Samtidigt är textilier den produktgrupp där störst andel respondenter uppger att de har upplevt problem. Detta visar att den produktkategori som köps mest inte nödvändigtvis är den där konsumenterna upplever flest problem. Det finns dessutom en skillnad mellan synliga kvalitetsproblem och mer svårupptäckta kemikalie- och produktsäkerhetsrisker.

Information som verktyg för förändrat beteende

Ett av studiens viktigaste resultat är kopplingen mellan kunskap och köpvilja. Bland de respondenter som tidigare hade handlat från utländska e-handelsplattformar kunde 72 % tänka sig att köpa igen. När de informerades om att produkterna inte uppfyller EU:s krav på säkerhet och kemikalieinnehåll sjönk återköpsviljan till 35 %. Resultaten visar samtidigt att konsumenterna efterfrågar information vid själva köptillfället. 66 % vill få information om produktsäkerhet och kemikalieinnehåll i samband med köpet. De vanligaste önskade informationskällorna är det säljande företaget, myndigheter och oberoende aktörer eller organisationer.

Slutsatser

Sammantaget visar studien att direktimport innebär både produkt- och kemikalierisker. Konsumenten befinner sig i en utsatt position eftersom det kan vara svårt att veta vem som ansvarar för produkten och vilka risker som är förknippade med den. Samtidigt visar konsumentundersökningen att ökad kunskap har potential att påverka beteendet. Information om att en produkt inte uppfyller EU:s krav på säkerhet och kemikalieinnehåll minskar köpviljan. Detta talar för att konsumentinformation bör utökas så att konsumenter kan göra välinformerade val när de handlar på nätet.

Information är dock inte tillräckligt för att hantera problemet kopplat till direktimport. Studien pekar även på behov av juridiska och ekonomiska styrmedel, effektivare marknadskontroll och tydligare ansvarsfördelning. Samtidigt som lagstiftningen på området har stärkts genom att tullbefrielsen för lågvärdesförsändelser har slopats den 1 juli 2026, kvarstår utmaningarna med att säkerställa att produkter från utländska säljare uppfyller EU:s krav på produktsäkerhet, kemikalieinnehåll och konsumentskydd, vilket understryker behovet av ett fortsatt arbete på området.

Förkortningar

BBP	Bensylbutylftalat
BPA	Bisfenol A
CLP	Förordning EG 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (<i>Classification, Labelling and Packaging</i>)
DBP	Dibutylftalat
DEHP	Di(2-etylhexyl)ftalat
DIBP	Diisobutylftalat
DIDP	Diisodecylftalat
DINP	Diisononylftalat
DNOP	Di-n-oktylftalat
ECHA	Europeiska kemikaliemyndigheten (<i>European Chemicals Agency</i>)
PAH	Polycykliska aromatiska kolväten
PBT	Persistent, bioackumulerande och toxisk
PFAS	Per- och polyfluorerade alkylsubstanter
PFOA	Perfluoroktansyra, vanligt förekommande PFAS-ämne
PFOS	Perfluoroktansulfonat, vanligt förekommande PFAS-ämne
PFNA	Perfluornonansyra, vanligt förekommande PFAS-ämne
POPs	Långlivade organiska föroreningar (<i>Persistent Organic Pollutants</i>)
REACH	Förordning EG 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (<i>Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals</i>)
RoHS	Direktiv 2011/65/EU om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (<i>Restriction of the use of certain Hazardous Substances in Electrical and Electronic Equipment</i>)
SCCP	Kortkedjiga klorparaffiner (<i>Short Chain Chlorinated Paraffins</i>)
vPvB	Mycket persistent och mycket bioackumulerande

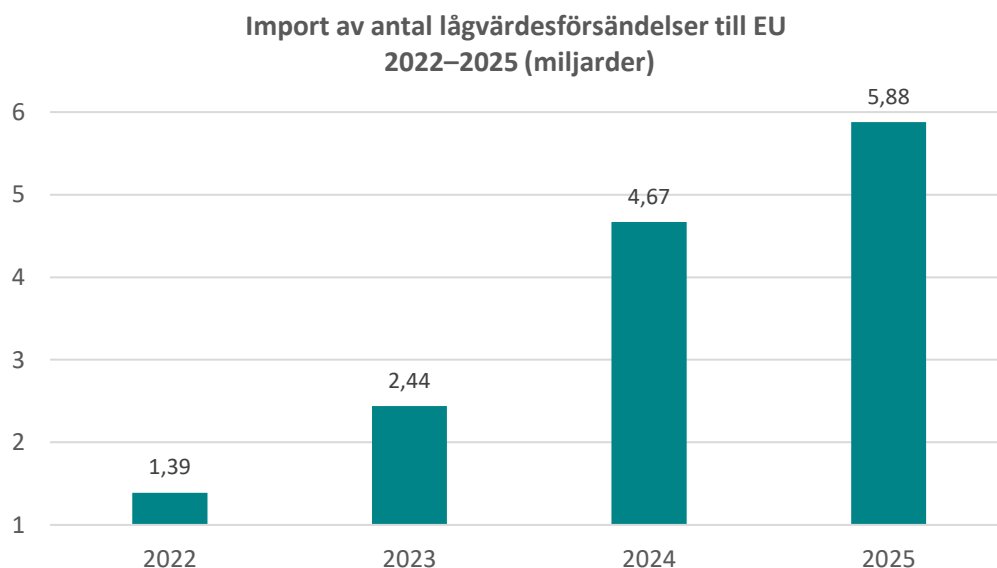
Innehållsförteckning

1	Inledning	10
	1.1 Syfte och mål	12
2	Metod	13
	2.1 Kartläggning av risker med direktimport	13
	2.2 Konsumentundersökning	13
3	Kartläggning av risker med direktimport	15
	3.1 Konsumentgrupper och köpbeteenden	15
	3.2 Vem ansvarar för att produkter uppfyller EU:s krav?	16
	3.3 Risker med elektronik, textilier, leksaker och smycken	19
	3.4 Faroinformation om olika kemiska ämnen	25
	3.5 Lagstiftning	31
4	Konsumenters inställning till köp från utländska e-handelsplattformar	33
	4.1 Attityder	34
	4.2 Drivkrafter till att köpa	34
	4.3 Genomförda köp	38
	4.4 Upplevd oro vid köp	40
	4.5 Uppfattning om ansvar och information vid köp	42
	4.6 Vilja att köpa igen	44
5	Diskussion	45
	5.1 Kemikalier som väcker oro	45
	5.2 Produktgrupper och deras risker	45
	5.3 Låga priser är en avgörande faktor	46
	5.4 Trender vid köp	46
	5.5 Konsumenters beteende på second hand-marknaden	47
	5.6 Återköpsvilja minskar med ökad kunskap	47
	5.7 Mer information och kunskapsspridning behövs	48
6	Slutsats	49
	Referenser	50
	Appendix	55

1 Inledning

Direktimport via utländska e-handelsplattformar har på senare år förändrat konkurrensförutsättningarna på EU:s inre marknad. Genom att utnyttja tullbefrielsen för lågvärdesförsändelser upp till 150 euro har nya affärsmodeller etablerats som försvårar effektiv marknadskontroll och tydlig ansvarsfördelning. Modellerna bygger på att konsumenter köper varor direkt från säljare utanför EU, vilket innebär att produkterna skickas direkt till köparen utan en ansvarig aktör inom unionen (European Commission, 2025a; Kemikalieinspektionen, 2026; Kommerskollegium, 2026).

Sedan 2022 har importen av lågvärdesförsändelser till EU ökat mycket snabbt (Figur 1). Volymerna steg från 1,4 miljarder försändelser 2022 till nästan 5,9 miljarder 2025, vilket motsvarar omkring 16 miljoner försändelser per dag. Mellan 2022 och 2023 ökade antalet med 75 %, och mellan 2023 och 2024 tillkom ytterligare cirka 50 %. Under perioden 2024 till 2025 fortsatte utvecklingen med en ökning på 26 %. En klar majoritet av dessa försändelser kom från Kina, som 2025 stod för 93 % av volymen (European Commission, 2025b).

Figur 1. Antal lågvärdesförsändelser till EU 2022–2025. Diagrammet bygger på referensdata från Europeiska kommissionen (European Commission, 2025b).

Europeiska kommissionen bedömer att ökningen i lågvärdesförsändelser hänger nära samman med den snabba expansionen av vissa nätbaserade plattformar. Shein och Temu har tagit stora marknadsandelar inom EU, och deras kombination av intensiv digital marknadsföring, låga priser och mycket snabba leveranser har skapat en stark efterfrågan på denna typ av varor (European Commission, 2025a). Enligt Svensk Handel gjorde 18 % av svenskarna mellan 20–69 år minst ett köp från Shein eller Temu under en genomsnittlig månad år 2024 (Svensk Handel, 2025).

Många av varorna från dessa plattformar kan innehålla farliga och höga halter kemikalier samt kan ha betydande säkerhetsbrister, vilket innebär risker både för konsumenter och för miljön (Kemikalieinspektionen, 2026). Europeiska och nationella tillsynsprojekt har återkommande konstaterat att produkter importerade från länder utanför EU ofta har låg efterlevnad av EU:s regelverk (Elsäkerhetsverket, 2025; European Chemicals Agency, 2025; European Commission, 2025b; Kemikalieinspektionen, 2026). Risker har identifierats i elektronik, textilier, leksaker och smycken, där tester har visat betydande produktsäkerhetsrisker och förekomst av farliga kemikalier, inklusive innehåll av ämnen med cancerogena, reproduktionstoxiska och hormonstörande egenskaper (Carlsson m.fl., 2022; Elsäkerhetsverket, 2025; European Environment Agency, 2025; Kemikalieinspektionen, 2026; Sveriges Konsumenter & Elsäkerhetsverket, 2020). Riskerna uppträder både vid användning och när produkterna når avfallsledet. Bristen på information om kemikalieinnehåll försvårar korrekt avfallshantering och kan leda till att farligt avfall behandlas som restavfall, vilket ökar risken för spridning av farliga ämnen i miljön.

Drivkraft för ökning av importen har varit tullbefrielsen för försändelser med ett deklarerat värde under 150 euro, vilket har möjliggjort handel av stora volymer småpaket (European Commission, 2025a, 2025b). Som ett resultat har EU:s 27 medlemsstater enats om både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder. De långsiktiga åtgärderna innefattar att avskaffa tullbefrielsen för lågvärdesförsändelser och att införa en ny hanteringsavgift för småpaket. Från och med den 1 juli 2026 infördes därför en fast tullavgift på 3 euro för varor i småpaket med ett värde under 150 euro som förs in i EU (European Council, 2026). I juni 2026 antog Frankrike en ny lag som syftar till att begränsa direktimporten från stora asiatiska e-handelsplattformar, bland annat Shein och Temu, genom att införa avgifter och ett reklamförbud för dessa plattformar, samt att värna om den inhemska textilindustrin (Le Monde, 2026).

Vad är direktimport?

Direktimport används ofta synonymt med *privatimport*, och betyder att en privatperson köper en produkt direkt ifrån en utländsk e-handelsplattform, utan att passera en EU-baserad importör eller återförsäljare. Detta innebär att produkterna saknar en ansvarig ekonomisk aktör inom EU, vilket i praktiken gör att EU:s regler om kemikalieinnehåll och produktsäkerhet kringgås.

1.1 Syfte och mål

Syftet med denna studie är att undersöka vilka risker som är förknippade med direktimport av elektronik, textilier, leksaker och smycken från utländska e-handelsplattformar. Vidare syftar studien till att undersöka vilka konsumentgrupper som i störst utsträckning köper dessa produkter och varför, samt huruvida konsumenterna är oroliga för farliga kemikalier i produkterna.

2 Metod

Denna studie består av två delar: en kartläggning av publicerade studier och rapporter och en konsumentundersökning om svenska konsumenters attityder och beteenden vid direktimport.

2.1 Kartläggning av risker med direktimport

Kartläggningen syftade till att skapa en samlad bild av hur direktimport fungerar, vilka konsumentgrupper som i störst utsträckning köper produkter ifrån dessa plattformar, samt att identifiera kemikalierisker och säkerhetsbrister i elektronik, textilier, leksaker och smycken. Arbetet genomfördes som en skrivbordsstudie baserad på befintlig litteratur, myndighetsrapporter och tidigare tester av direktimporterade produkter.

Under arbetet med kartläggningen vidgades produktgruppen textilier till att även inkludera skor och accessoarer, eftersom dessa produkter ofta är importerade och kan innehålla skadliga kemikalier.

2.2 Konsumentundersökning

Konsumentundersökningen syftade till att samla in information om svenska konsumenters attityder till direktimport och deras faktiska köpbeteenden, med särskilt fokus på elektronik, textilier, leksaker och smycken. Enkätfrågorna utvecklades i samråd med projektgruppen och utformades utifrån projektets övergripande mål.

Undersökningen bestod av totalt 18 frågor, exklusive demografiska frågor. Antalet frågor varierade beroende på respondentens svar, då vissa frågor endast visades vid relevanta svarsalternativ. Samtliga frågor återfinns i Appendix.

Datainsamlingen genomfördes av Norstat och omfattade drygt 600 svar. Urvalet var jämnt fördelat mellan kvinnor och män, inkluderade olika åldersgrupper och representerade respondenter från hela landet. Undersökningen genomfördes mellan den 27 april och den 6 maj 2026.

I enkäten användes begreppet *köp från utländska e-handelsföretag* i stället för direktimport för att göra det tydligt för respondenterna. Eftersom det som konsument kan vara svårt att veta om ett köp utgör direktimport fick respondenterna exempel på företag som erbjuder sådana köp.

Utländska e-handelsplattformar

Företag som erbjuder direktimport. Exempel på företag som respondenterna fick var: *Temu, Shein, Wish, Alibaba, AliExpress, Zaful, eBay, Amazon, LightInTheBox, DressLily, Romwe, Fashion Nova, B&H Photo, Newegg och Fruugo.*

3 Kartläggning av risker med direktimport

För att förstå vilka risker som är förknippade med handel från e-handelsplattformar utanför EU behöver både konsumenternas köpbeteenden, ansvarsfördelningen längs leveranskedjan och de produkttyper som säljs beaktas. I litteraturkartläggningen har vi sammanfattat vilka konsumentgrupper som i störst utsträckning köper dessa produkter, vilka kemikalierisker och säkerhetsbrister som har identifierats samt hur olika affärsmodeller påverkar möjligheterna att säkerställa efterlevnad av EU:s regler. Fokus är särskilt kopplat till farliga ämnen och brister i produktsäkerheten.

3.1 Konsumentgrupper och köpbeteenden

Enligt Handels ekonomiska råds rapport, *Nya utmaningar prövar handelns konkurrenskraft*, var kläder och skor de vanligaste produkterna som konsumenterna i Sverige, Danmark och Storbritannien köpte från kinesiska marknadsplattformar som Shein och Temu, år 2025. I Sverige utgjorde kläder och skor 57 % av alla köp från dessa plattformar. Därefter kom möbler och heminredning, sport- och fritidsartiklar samt hemelektronik. Barnprodukter och leksaker utgjorde 17 % av de produkter som svenska konsumenterna köpte från plattformarna 2025 (Handels ekonomiska råd, 2025).

Den åldersgrupp som köpte mest frekvent var åldersgruppen 30–39 år, medan konsumenter över 65 år köpte mest sällan (Handels ekonomiska råd, 2025). Svensk Handel visar i sin årsrapport *Läget i handeln 2025*, faktiska köpbeteenden. Genom analyser av korttransaktioner från Shein och Temu presenterar de hur köpbeteendet har förändrats mellan 2023 och 2025. Under denna period minskade 18–29-åringar sina köp, samtidigt som äldres konsumtion (åldersgrupper 50–59 och 60–69 år) ökade kraftigt under 2024 (Svensk Handel, 2025).

Under 2024 genomförde ungefär var fjärde kvinna ett köp per månad från Shein eller Temu, medan motsvarande andel bland män var omkring en av tio. Trots skillnaderna i köp följer båda grupperna samma övergripande utveckling över tid (Svensk Handel, 2025). Vidare framgår att varken utbildningsnivå eller inkomst påverkar sannolikheten att svenskar köper varor från de kinesiska marknadsplattformarna (Handels ekonomiska råd, 2025). Enligt Handels ekonomiska råd köpte kvinnor oftare än män varor från kinesiska

marknadsplattformar 2025 (Handelns ekonomiska råd, 2025). Drivkraften till varför svenska konsumenter direktimporterar är framförallt det låga priset (Handelns ekonomiska råd, 2025; Svensk Handel, 2025). Bland de konsumenter som uttryckt missnöje med att köpa från kinesiska marknadsplattformar är det främst tre olika aspekter som nämns. Det är missnöje med produkternas kvalitet, misstro mot plattformarna (på grund av etiska överväganden och hållbarhet) och medvetenhet om de negativa effekterna av att köpa från plattformarna (Handelns ekonomiska råd, 2025).

Trots att många konsumenter uttryckt oro eller missnöje, och är medvetna om problemen, fortsätter de ändå att köpa produkter från Shein och Temu. Detta visar på att det finns en skillnad mellan värderingar och faktiskt köpbeteende (Svensk Handel, 2025). Handelns ekonomiska råds undersökning visar att när konsumenter får tydlig information om att en produkt inte uppfyller EU:s säkerhetskrav eller kemikalieregler skulle 80 % avstå från köp, medan 6 % ändå skulle köpa produkten om priset är tillräckligt lågt (Handelns ekonomiska råd, 2025).

3.2 Vem ansvarar för att produkter uppfyller EU:s krav?

Som konsument kan det vara svårt att avgöra om en produkt som säljs online uppfyller EU:s lagstiftning rörande produkt- och kemikaliesäkerhet, och vem som egentligen bär ansvaret för att säkerhetsställa detta. Kemikalieinspektionens tillsyn visar att varor som skickas direkt till konsumenter från företag utanför EU ofta saknar föreskrivna kontaktuppgifter, CE-märkning och identifikationsmärkning, vilket försvårar spårbarhet och kontroll. I flera fall framstår varor som korrekt märkta, men vid granskning visar det sig att uppgifterna om ekonomiska aktörer är felaktiga, inte spårbara eller saknas helt. Detta innebär att produkter som vid första anblicken ser korrekt märkta ut, ändå kan ha brister och vara potentiellt riskfyllda (Kemikalieinspektionen, 2026).

EU:s lagstiftning kopplat till ansvar

EU:s produktsäkerhetslagstiftning (EU 2023/988) och marknadskontrollförordningen (EU 2019/1020) säger att det alltid ska finnas en ekonomisk aktör inom EU som ansvarar för produkten. Det kan vara tillverkaren, importören, distributören eller en auktoriserad representant. Denna aktör fungerar som kontaktpunkt för myndigheter och ska säkerställa att nödvändig dokumentation finns tillgänglig samt bistå vid korrigerande åtgärder om en produkt visar sig vara

farlig. Vid direktimport från företag utanför EU saknas ofta en sådan aktör, vilket innebär att konsumenten formellt betraktas som importör och därmed ansvarig för att produkten uppfyller EU:s regler. I praktiken är det svårt för konsumenter att kontrollera vem som har ansvaret, vilket ökar risken att produkter med brister når EU-marknaden (European Parliament & Council of the European Union, 2023).

Tre olika affärsmodeller för e-handel och hur ansvaret skiljer sig

I Kemikalieinspektionens rapport *Tillsyn av e-handel varor 2025* beskrivs ansvarsfrågan för produkter och att den varierar beroende på hur varan säljs och vilken affärsmodell som ligger bakom e-handeln (Kemikalieinspektionen, 2026). För dagens digitala marknad kan försäljningen i huvudsak delas in i tre modeller: traditionella webbutiker med eget lager, marknadsplattformer som samlar många olika säljare och dropshipping-butiker utan eget lager.

Traditionella webbutiker

För traditionella webbutiker som har ett eget lager i Sverige eller inom EU är det webbutiken som ansvarar för att produkterna uppfyller EU:s regler om kemikalieinnehåll och produktsäkerhet. Eftersom produkterna befinner sig inom EU:s marknadskedja omfattas de av etablerade kontrollsteg, och webbutiken betraktas som den ekonomiska aktör som bär det fulla ansvaret för produktsäkerheten (Kemikalieinspektionen, 2026).

Marknadsplattformer

Marknadsplattformer fungerar som mellanhänder där flera olika säljare erbjuder sina produkter. Plattformen liknas vid en galleria där varje säljare är ansvarig aktör. Plattformen har endast ett reaktivt ansvar, vilket innebär att den ska ta bort bristande produkter när de upptäcks, men den har inget proaktivt ansvar för att kontrollera produkter i förväg. Plattformen blir dock ansvarig om det är otydligt vem som är säljare. Tillsynen visar att varor med brister ofta återkommer på plattformarna vilket tyder på att det reaktiva ansvaret inte är tillräckligt för att stoppa försäljning av farliga produkter (Kemikalieinspektionen, 2026).

Enligt E-handelsdirektivet (2000/31/EG) klassas marknadsplattformer (bland annat AliExpress, Amazon, Wish och eBay) varken som tillverkare, distributörer eller importörer. Vidare finns det inget krav att marknadsplattformer aktivt övervakar sina webbplatser för att upptäcka farliga produkter. De är i stället skyldiga att ta bort produkter först när de får kännedom om att de är farliga. För att stärka det

frivilliga ansvaret lanserades *Product Safety Pledge+* 2023 (European Commission, 2023), där flertalet marknadsplattformar åtar sig att kontrollera EU:s officiella varningssystem för farliga konsumentprodukter, *Safety Gate* (European Commission, u.å.), och ta bort anmälda produkter inom två arbetsdagar. Detta finns numera som ett krav i Produktsäkerhetsförordningen (EU 2023/988, art 22.6). Trots detta visar både Kemikalieinspektionens bildsökning och internationella granskningar att farliga produkter ofta återkommer på plattformarna (Kemikalieinspektionen, 2026).

Dropshipping

Dropshipping är när ett företag säljer produkter utan att själv lagerhålla eller hantera dem fysiskt, och produkten skickas i stället direkt från tillverkaren eller en tredje part till kunden (Cambridge Dictionary, 2026). Webbutiker som använder dropshipping agerar därmed främst som en mellanhand. Kunden genomför köpet i webbutiken, men produkten skickas direkt från en leverantör, ofta utanför EU, samtidigt som webbutiken framstår som säljaren och själv sätter priset (Kemikalieinspektionen, 2026). Konsumentverket har gjort en kort film, riktad till den som har eller vill starta ett dropshipping-företag, som förklarar hur ansvaret vid dropshipping ser ut².

Enligt Kemikalieinspektionen har dropshipping-butiker i princip samma ansvar som traditionella webbutiker med eget lager, trots att de inte hanterar varorna fysiskt. I praktiken innebär detta att dropshipping-butiker är ansvariga för att produkter som säljs uppfyller EU:s regler om säkerhet och kemikalieinnehåll, även om affärsmodellen bygger på att varorna skickas direkt från leverantören utan att butiken först kontrollerar dem. Tillsynen visar att brister är särskilt vanliga i denna affärsmodell, bland annat avsaknad av importörsuppgifter, felaktig märkning och bristande spårbarhet (Kemikalieinspektionen, 2026).

Kemikalieinspektionens granskningar visar också att förekomsten av otillåtna halter av begränsade ämnen varierar kraftigt mellan olika e-handelsmodeller. I en tillsynskampanj förekom otillåtna halter av begränsade ämnen i 72 % av de analyserade varorna från dropshipping-butiker, 64 % av varorna från marknadsplattformarna och 26 % av varorna från traditionella webbutiker med eget lager (Kemikalieinspektionen, 2026).

² https://youtu.be/9vwDv74wwdY?si=8U3VjzoHsvERag_7

Utmaningar med utländska e-handelsplattformar

Kemikalieinspektionens erfarenheter från tillsyn av utländska e-handelsplattformar visar att systemet ofta fungerar bristfälligt. När myndigheter försöker nå den angivna EU-representanten leder kontakten endast till faktiska åtgärder i cirka 35 % av fallen. I många fall är kontaktuppgifterna felaktiga eller falska, och ibland uteblir svar helt. I de fall där myndigheten inte har fått kontakt med tillverkarens representant har de istället kontaktat marknadsplattformarna, vilka i princip alltid har tagit bort bristande varor direkt (Kemikalieinspektionen, 2026).

Sammanfattningsvis visar tillsynen att ansvarsfördelningen i e-handeln är starkt kopplad till affärsmodellen och hur tydligt den ansvariga aktören framgår för konsumenten. Modeller där varor skickas direkt från aktörer utanför EU, såsom marknadsplattformar och dropshipping, innebär betydligt större risk för bristande produkter än traditionella webbutiker med eget lager.

3.3 Risker med elektronik, textilier, leksaker och smycken

Kartläggningen har fokuserat på produktgrupperna elektronik, textilier inklusive skor och accessoarer, leksaker och smycken. De vanligaste farliga och förbjudna ämnena som identifierades i dessa produktgrupper sammanfattas i Figur 2. Efter figuren följer en detaljerad genomgång per produktgrupp, där resultaten presenteras mer utförligt. I avsnitt 3.4 ges information om de hälso- och miljöfaror som är förknippade med de farliga och förbjudna ämnen som förekommer i de kartlagda produktgrupperna.

				
ELEKTRONIK	TEXTILIER	SKOR OCH ACCESSOARER	LESAKER	SMYCKEN
Bly Ftalater SCCP	Färgämnen Ftalater PFAS	Ftalater Sexvärt krom Kadmium Bly Nickel SCCP	Ftalater Kadmium SCCP Borforeningar	Kadmium Bly Nickel

Figur 2. De vanligaste farliga och förbjudna ämnena i de studerade produktgrupperna.

Elektronik

I en rapport från Elsäkerhetsverket där de har testat vanliga vardagsvaror, som lampor, rakapparater, vattenkokare och hårfönar, från dropshipping-företag visar de att samtliga produkter uppvisar brister (Elsäkerhetsverket, 2025). Alla produkter hade tekniska brister, vilket innebär att de kan leda till elchock eller brand. De hade även brister gällande märkning och information, som till exempel att bruksanvisning saknas eller är på fel språk.

Förutom att billig hemelektronik kan vara riskabel att använda så kan den även innehålla farliga ämnen som bly, ftalater och kortkedjiga klorparaffiner. Vid Kemikalieinspektionens tillsyn av e-handelsvaror under 2025 fann de att 85 % av de testade elektriska produkterna innehöll för höga halter av ämnen som är begränsade (Kemikalieinspektionen, 2026). De varor som ingick i den gruppen var framför allt hörlurar, USB-laddare och annan småelektronik. 84 % av varorna som kontrollerades bröt mot ämnesbegränsningar i RoHS-direktivet (2011/65/EU), till exempel med för högt blyinnehåll i lödningar. Den mjuka plasten som finns i kablar och annat i de elektroniska produkterna kan också innehålla farliga ämnen, bland annat förbjudna ftalater och kortkedjiga klorparaffiner (SCCP - *short chain chlorinated paraffins*).

Textilier, skor och accessoarer

I en studie utförd av forskare på Stockholms Universitet analyserades 24 importerade textila klädesplagg (framförallt T-shirts, underkläder och strumpor) för att se vilka kemiska ämnen som förekom i kläderna (Carlsson m.fl., 2022). De ämnen som förekom i flest plagg var bensotiazol (återfanns i 22 av 24 plagg) och kinolin (i 19 av 24 plagg). Bensotiazol används som mjukgörare och UV-stabilisator i plast och kan orsaka hudirritation, allergi och är mutagent. Kinolin används i färgtillverkning och är cancerogent och misstänkt mutagent. Även ftalater, nitroaniliner och nitrofenoler hittades i plaggen. De två senare ämnena används vid färgtillverkning och är hälso- och/eller miljöskadliga. Halterna av de identifierade ämnena varierade i plaggen och förekom i vissa fall i halter över vad som är tillåtet i textilier enligt REACH. De identifierade substanserna är inte bundna till fibrerna i plaggen utan kan migrera till huden och orsaka besvär och de kan också läcka ut till miljön (Carlsson m.fl., 2022).

Även om halten av ett enskilt ämne inte överskrider satta gränsvärden kan hälsofarliga substanser i textilier utgöra en hälsorisk. Blandningen av många olika substanser kan ge en så kallad cocktaileffekt där ämnena förstärker varandras skadliga effekt till en nivå där kroppen reagerar, med till exempel hudirritation

eller allergi som följd. För plagg som bärs hudnära kan det bli många timmar av daglig exponering för de skadliga ämnena. Förutom att de kemiska ämnena i textilier kan tas upp via huden så kan vi även andas in fibrer som skavs av från kläderna och barn som suger på kläder eller andra textilier kan ta upp skadliga ämnen via mag-tarmkanalen.

I Kemikalieinspektionens rapport från 2021 fann de att textilvaror av polyesterfiber generellt innehåller ett större antal kemiska ämnen medan textil av regenatfiber (lyocell och viskos) samt av ull innehåller färre kemiska ämnen (Kemikalieinspektionen, 2021).

De ämnen i textilier som orsakar störst besvär är färgämnen och hartser för efterbehandling, vilka kan orsaka hudallergi. Det är även på denna typ av ämnen som det har gjorts flest vetenskapliga studier. Eventuella effekter av cancerframkallande eller reproduktionstoxiska ämnen är svårare att studera eftersom de visar sig först efter flera år. För bromerade flamskyddsmedel, vissa ftalater samt vissa antibakteriella ämnen har det dock gjorts studier där man kunnat påvisa att ämnena är reproduktionstoxiska (Kemikalieinspektionen, 2015a).

I jackor och regnkläder som ska tåla regn och vind används ibland PFAS i impregneringen. PFAS är kemikalier som har utmärkta egenskaper för att göra kläder mer vatten- och smutståliga men samtidigt är de mycket svårnedbrytbara och förorenar marken, grundvattnet och maten vi äter. De benämns därför som evighetskemikalier. Den danska konsumentorganisationen *Tænk* har publicerat ett test av billiga vattentäta jackor köpta från Amazon, Shein och Temu samt från den danska marknaden som visar tydlig skillnad på jackor köpta inom EU och de som köpts från online plattformar. Ungefär 70 % av jackorna från onlineplattformarna innehöll PFAS som är olagliga inom EU. Bland de jackor som köptes i danska butiker innehöll 1 av 9 jackor PFAS, men den jackan innehöll ett PFAS ämne som är tillåtet inom EU (Forbrugerrådet Taenk, 2025b).

Billiga skor i mjuka plastmaterial, såsom flipflops och gummitofflor, kan innehålla höga halter av farliga ftalater. I ett test som SVT låtit göra så visade det sig att flipflops från Shein och Temu innehöll 50–75 gånger högre halter än tillåtet av den hormonstörande ftalaten dibutylftalat (DBP). De farliga ämnena finns i skornas remmar och eftersom de ligger hudnära och går mellan tårna, där huden är tunn, kan risken öka för att ämnena tas upp i kroppen. Liknande skor som köptes från svenska kedjor innehöll inga hormonstörande ämnen (SVT Nyheter, 2025c).

Det har även gjorts tester på andra typer av skor. Förra året testade *Tænk* billiga skor av lite blandade sorter, bland annat sneakers, loafers och sandaler (Forbrugerrådet Taenk, 2025a). Av skor köpta från AliExpress, Temu eller Shein innehöll 9 av 11 par förbjudna kemikalier. De farliga ämnena, som förekom framför allt i sulorna på skorna, är ftalater, tungmetaller, klorparaffiner och PAH:er (polycykliska aromatiska kolväten). I de fem par skor från butiker i Danmark som testades hittades inga farliga ämnen i olagliga halter.

Accessoarer såsom väskor, mobilfodral och bälten består ofta av material som läder, konstläder, textil eller metall och kan innehålla olika farliga ämnen beroende på tillverkningsprocess och material (Forbrugerrådet Taenk, 2025a).

Kemikalieinspektionen har utförlig information på sin webbplats³ om miljö- och hälsofarliga ämnen som kan förekomma i olika material och produktgrupper och om vilka lagar och regler som gäller för olika varor. I billiga väskor och mobilfodral av läder kan det finnas sexvärt krom från garvningen. Sexvärt krom kan orsaka allergi och det kan vara cancerframkallande. Det är dessutom mycket skadligt för miljön. Läder, konstläder samt metalldetaljer och spännen kan även innehålla kadmium, bly och nickel. Konstläder, som är ett slags plastmaterial, kan innehålla ftalater som mjukgörare. Det, såväl som äkta läder, kan också innehålla klorparaffiner som också fungerar som mjukgörare eller som smörjmedel.

Leksaker

I en kontroll av leksaker från e-handel, som Kemikalieinspektionen gjorde 2022, visade det sig att 40 % av leksakerna innehöll höga halter av farliga ämnen. Ämnen som påvisades i för höga halter var ftalater, kadmium, organiskt tenn, bly och kortkedjiga klorparaffiner. Mjuka plastleksaker köptes in från marknadsplattformar med säljare baserade utanför EU och 20 % av de testade plastleksaker innehöll förbjudna ämnen. När i stället produktkategorin elektriska leksaker granskades gjordes inköp från svenska och danska e-handelsföretag. Av totalt antalet granskade leksaker innehöll 60 % förbjudna ämnen, där den vanligaste bristen var bly och kadmium i lödningar. Vid tillsynen gjordes ett urval av leksaker som i förväg misstänktes innehålla begränsade ämnen, varför resultatet inte nödvändigtvis är representativt för hela marknaden (Kemikalieinspektionen, 2022).

³ <https://www.kemi.se/>

Den danska konsumentorganisationen *Tænk* gjorde 2024 en undersökning av varor köpta från Temu. De visade att många av produkterna för barn saknar relevant information men att de kan vara "slumpmässigt" märkta med diverse varningar. Till exempel hittade de CE-märkning på produkter som inte omfattas av den märkningen och märkliga åldersgränser som inte stämmer överens med produktens målgrupp. Det finns ofta produktsäkerhetsrisker med leksakerna och de kan innehålla smådelar som lossnar och kan orsaka kvävning, eller snören och band som barn kan få om halsen (Forbrugerrådet Tænk, 2024).

Den europeiska konsumentorganisationen BEUC har gjort en sammanställning av tester som deras medlemsorganisationer gjorde under 2017–2023. De nationella konsumentorganisationerna har testat vanliga konsumentprodukter och fann att 7 av 10 testade bitleksaker släppte ifrån sig bisfenoler (bisfenol A (BPA), bisfenol F och bisfenol S). 4 av 15 slajmprodukter innehöll förhöjda halter av borsföreningar och 3 av 20 dockor innehöll förbjudna ftalater (DEHP, DINP och DBP). 9 av 21 fidget-leksaker köpta från online plattformar innehöll förbjudna ämnen (The European Consumer Organisation, 2023). Leksaker kan även vara elektriska produkter, till exempel hörlurar, dansmattor, radiostyrda bilar, och därmed uppvisa samma brister som påvisats i annan elektronik.

Att leksaker och andra varor som riktar sig till barn innehåller farliga och förbjudna ämnen är extra problematiskt. Små barn är särskilt känsliga eftersom de växer och utvecklas. De stoppar också ofta saker i munnen vilket ökar risken för att de ska få i sig de farliga ämnena. De flesta ämnena orsakar inte någon akut reaktion eller förgiftning, utan effekterna visar sig först på lång sikt. Därför är det problematiskt med exponering från olika produkter under lång tid.

Smycken

Flera olika rapporter och vetenskapliga artiklar har uppmärksammat att smycken som importerats från Asien (främst Kina) kan innehålla bly, kadmium, nickel och kvicksilver i halter som överstiger de gränsvärden som finns i EU och Sverige.

Kadmium i smycken

Kadmium används ibland som ett billigare substitut för andra metaller såsom zink och koppar då det har en låg smältpunkt och bra formbarhet (Jurowski, 2023). Det kan också användas för att ge en viss yta eller för att öka vikten på smycket så att det upplevs ha en högre kvalitet (Kemikalieinspektionen, 2015).

Hudens upptag av kadmium från smyckens metalledar bedöms vara begränsat. Den främsta hälsoriskerna uppstår i stället om smycket sugas på eller av misstag sväljs. Små mängder kadmium kan även överföras via munnen genom indirekt kontakt, till exempel när man hanterar smycken och därefter rör vid livsmedel eller för fingrarna till munnen. Utöver riskerna för användaren innebär kadmium i smycken även hälsorisker för personer som arbetar med tillverkningen samt miljörisker när smyckena blir avfall (Kemikalieinspektionen, 2015b).

Bly i smycken

Eftersom bly har en låg smältpunkt används det ofta för att göra metaller mjukare och mer lättbearbetade. I smycken kan bly förekomma för att ge en tyngre och mer gedigen känsla, för att skapa en viss ytfinish eller som en oavsiktlig förorening i andra metaller.

Hudens upptag av bly från metallsmycken bedöms vara lågt, men liksom för kadmium utgör oral exponering den största risken. Detta kan ske om smycket stoppas i munnen, av misstag sväljs eller genom indirekt kontakt, exempelvis när man hanterar smycken och därefter rör vid livsmedel eller för fingrarna till munnen.

Utöver riskerna för användaren innebär bly även hälsorisker vid tillverkningen av smycken samt miljörisker när smyckena blir avfall (ILO, 2023; Jurowski, 2023).

Nickel i smycken

I EU finns det regler för hur mycket nickel som får avges från smycken. Reglerna gäller även andra föremål som kan innehålla nickel, så som knappar och blytlås. Nickeljoner kan lätt avges från metaller och tas lätt upp av huden. Det gör nickel till den vanligaste orsaken till kontaktallergi. Smycken ligger ofta nära mot huden och bärs under lång tid. Om nickelallergi väl har utvecklats så är allergin livslång.

Hur vanligt förekommande är dessa ämnen i smycken?

Under 2019 genomfördes ett större tillsynsprojekt inom EU:s medlemsstater som syftade till att kontrollera halterna i importerade varor (främst smycken) som tagits emot av ländernas tullmyndigheter (European Chemicals Agency, 2020). Inom projektet analyserades 1 056 smycken, varav 79 % kom från Kina, för innehåll av bly, kadmium och nickel. Av smyckena var det 16 % som innehöll för höga halter av kadmium, 5 % av nickel och 8 % av bly. Kemikalieinspektionen deltog i detta projekt och i deras tillsynsrapport från 2020 beskrivs kontroller, som gjorts

tillsammans med Tullverket, av ca 240 importerade smycken, bijouterier och armbandsur. 23 % av varorna innehöll för höga halter av kadmium och/eller bly. Projektet fokuserade inte på direktimporterade smycken. Kemikalieinspektionen genomför regelbundet analyser av utvalda smycken och bijouterier på marknaden och uppskattar att 11–30 % av produkterna brukar innehålla halter av ämnen som är förbjudna i lagstiftningen (Kemikalieinspektionen, 2020).

I en vetenskaplig artikel av Jurowski (Jurowski, 2023) beskrivs hur 106 lågpris-smycken köptes in till EU-marknaden från Kina via e-handelswebbsidor och testades för innehåll av tungmetaller. 90 % av artiklarna innehöll kvicksilver (allt innehåll av kvicksilver är förbjudet i Sverige), 51 % innehöll kadmium (alla översteg gränsvärdet) och 21 % bly (70 % överskred gränsvärdet). Studien har bara tittat på faktiskt innehåll av tungmetaller i smyckena, inte på om de frigörs från materialen, men visar på att lågprissmycken från Kina kan innebära en stor hälsofara för den som bär dem. Vid tillverkning kan de också utgöra både hälsofara för den som producerar smyckena och miljöfara om materialet inte hanteras på ett adekvat sätt. Även när smyckena kasseras kan de utgöra en miljörisk.

I ECHA:s *compliance check* från 2025, där nationella tillsynsmyndigheter och tull samarbetade, visas att 18 % av testade smycken inte uppfyller kraven i REACH (EG 1907/2006) gällande innehåll av kadmium, nickel eller bly. Det vanligaste när det gäller smycken är att de innehåller för höga halter av nickel. Det är dessutom en tydlig ökning av andelen smycken som inte uppfyller kraven gällande nickel, jämfört med tidigare undersökningar 2016, 2019 och 2022. För bly och kadmium går trenden åt motsatt håll, andelen smycken som inte uppfyller kraven för innehåll av de ämnena har, glädjande nog, minskat (European Chemicals Agency, 2025). Även textilier, leksaker och skor ingick i studien, men det var mycket färre artiklar som kontrollerades i de produktgrupperna. För leksaker var det 7 % av produkterna som inte uppfyllde kraven och för textilier och skor var det 5 %.

3.4 Faroinformation om olika kemiska ämnen

De produktgrupper som beskrivits i föregående avsnitt innehåller ofta ämnen som är reglerade eller förbjudna inom EU på grund av sina hälso- och miljöfarliga egenskaper. För att förstå varför förekomsten av dessa ämnen är problematisk behövs kunskap om deras faroegenskaper och de risker som kan uppstå vid exponering för ämnena. I följande avsnitt ges därför en översikt över de vanligaste farliga ämnen som identifierats i kartläggningen, med fokus på deras påverkan på

människors hälsa och miljön samt på de regelverk som begränsar eller förbjuder deras användning i olika typer av varor.

Exponeringsvägar

Farliga ämnen kan tas upp i kroppen via olika exponeringsvägar. De tre vanligaste är upptag genom huden (dermal exponering), inandning (inhalation) och förtäring som leder till upptag via mag-tarmkanalen (oral exponering). En fjärde exponeringsväg är injektion, men den är normalt inte relevant vid användning av konsumentvaror.

Hur lätt ett ämne tas upp i kroppen varierar beroende på ämnets kemiska och fysikaliska egenskaper samt exponeringsvägen. Vissa ämnen tas lätt upp genom huden medan andra främst utgör en risk vid inandning eller förtäring. Samma ämne kan också ge upphov till olika typer av effekter beroende på hur exponeringen sker.

Exponering kan orsaka både lokala och systemiska effekter. Lokala effekter uppstår på den plats där kroppen kommer i kontakt med ämnet, till exempel hudirritation, allergiskt kontakteksem eller irritation i luftvägarna. Systemiska effekter uppkommer när ämnet tas upp i kroppen och sprids via blodomloppet till andra organ. Sådana effekter kan bland annat omfatta påverkan på nervsystemet, hormonbalansen, fortplantningsförmågan eller fosterutvecklingen. För vissa ämnen är den systemiska exponeringen den största risken, medan andra främst orsakar lokala besvär.

Vid användning av konsumentvaror kan alla de tre huvudsakliga exponeringsvägarna vara relevanta. Farliga ämnen kan exempelvis migrera från material till huden, avges till inomhusluften och andas in, eller överförs till munnen via händer eller genom att små barn suger eller tuggar på produkter. Barn är ofta särskilt utsatta eftersom de har ett beteende som ökar exponeringen och samtidigt är känsligare för många kemiska ämnens hälsoskadliga effekter.

Ftalater

För att göra plasten mjuk i till exempel mjuka plastleksaker krävs så kallade mjukgörare. I PVC-plast (polyvinylklorid), som är vanlig i vardagsvaror och leksaker, används ofta ftalater som mjukgörare. Ftalaterna är inte kemiskt bundna till plasten och kan därför läcka ut från materialet under hela produktens livslängd. Eftersom ftalaterna är billiga, och därmed populära som mjukgörare, och dessutom

relativt lätt läcker ut från materialet så är de väldigt vanliga i miljön och kan hittas nästan överallt.

Många ftalater är reproduktionstoxiska, de kan både påverka fertiliteten (förmågan att få barn) och skada fosterutvecklingen. Några ftalater har även hormonstörande egenskaper, vilket kan orsaka problem med ämnesomsättningen, diabetes, sömnsvårigheter mm. Barn är särskilt känsliga eftersom de växer och utvecklas. Små barn stoppar dessutom gärna saker i munnen och det ökar risken att få i sig ämnena. Vissa ftalater är begränsade enligt REACH. Fyra ftalater (DEHP, DBP, BBP och DIBP) får inte ingå i halt högre än 0,1 % i varor och tre andra (DINP, DIDP och DNOP) får inte finnas i leksaker och barnavårdsartiklar som barn kan stoppa i munnen.

När Kemikalieinspektionen testade piratkopierade labubu-dockor 2025 hittade de höga halter av ftalaten DEHP som har varit förbjuden att använda i leksaker i Sverige sedan slutet av 90-talet (Kemikalieinspektionen, 2025).

I en annan rapport från Kemikalieinspektionen, där de testat 297 leksaker, visar de att innehåll av ftalater utgör den största bristen/felaktigheten när det handlar om farliga eller förbjudna ämnen (Kemikalieinspektionen, 2023).

Bisfenol A (BPA)

Bisfenol A används i hårda genomskinliga plaster för att göra plasten hård, klar och splittersäker. BPA kan läcka från materialet och det sker i större utsträckning vid höga temperaturer och vid högt eller lågt pH. Ämnet är hormonstörande och reproduktionstoxiskt (harmoniserad klassificering enligt CLP, verifierad via ECHA CHEM) och kan bland annat påverka hjärnans utveckling och ge beteendestörningar. Bisfenol A är förbjudet i nappflaskor i hela EU. Även andra bisfenoler (till exempel bisfenol F och bisfenol S), som började användas när användning av BPA begränsades, bedöms vara lika farliga.

Klorparaffiner

Klorparaffiner är klorerade raka kolvätekedjor som indelas i kort-, mellan- och långkedjiga beroende på kolkedjans längd.

Kortkedjiga klorparaffiner (SCCP) används som mjukgörare och flamskyddsmedel i bland annat plast och gummi. De är svårnedbrytbara och kan ackumuleras i miljön. De är mycket giftiga för vattenlevande organismer och är misstänkt cancerframkallande för människor (harmoniserad klassificering enligt CLP,

verifierad via ECHA CHEM⁴). SCCP är reglerade i POPs-förordningen (EU 2019/1021).

Mellankedjiga klorparaffiner (MCCP) är också mycket miljöfarliga och misstänkt hälsofarliga (harmoniserad klassificering enligt CLP, verifierad via ECHA CHEM⁵). De har nyligen blivit reglerade enligt Stockholmskonventionen (genomförs i EU genom POPs-förordningen) och tagits upp på REACH kandidatförteckning för särskilt farliga ämnen på grund av att de är miljöfarliga (PBT (*Persistent Bioaccumulative and Toxic*) och mycket långlivat och bioackumulerande, vPvB (*very Persistent and very Bioaccumulative*)).

Bly

Bly är ett mycket giftigt ämne som är reproduktionstoxiskt (det kan både påverka fertiliteten och skada fosterutvecklingen), kan skada nervsystemet och påverka inlärningsförmågan. Om man utsätts för mycket höga halter bly under en kort period kan man råka ut för akut blyförgiftning och foster samt barn är särskilt känsliga för dess skadliga effekter. Bly är även mycket miljöfarligt (harmoniserad klassificering enligt CLP, verifierad via ECHA CHEM⁶). Störst är hälsoriskerna om man får i sig bly, genom att till exempel suga på en vara som innehåller det. Därför är bly sedan 2016 förbjudet i alla varor som barn kan stoppa i munnen. Det är även förbjudet i bland annat leksaker, elektriska produkter och smycken.

Kadmium

Kadmium är begränsat i REACH bilaga XVII (post 23) i bland annat flera plastmaterial, färger och i smycken och har en haltgräns på 0,01 %. Kadmium är cancerframkallande, mutagen och reproduktionstoxiskt och kan även ge benskörhet. Kadmium stannar kvar länge i kroppen och kan lagras i njurarna och skada dem. Det är också mycket farligt för miljön (harmoniserad klassificering enligt CLP, verifierad via ECHA CHEM⁷). Kadmium kan förekomma i bland annat smycken, plastleksaker och elektriska leksaker.

⁴<https://chem.echa.europa.eu/100.079.496/harmonised/232806?searchText=short%20chain%20chlorinated%20paraffins>

⁵<https://chem.echa.europa.eu/100.079.497/harmonised/4467?searchText=medium%20chain%20chlorinated%20paraffins>

⁶ <https://chem.echa.europa.eu/100.028.273/harmonised/368796?searchText=lead>

⁷ <https://chem.echa.europa.eu/100.028.320/harmonised/473834?searchText=cadmium>

Organiskt tenn

Mono- och diorganiska tennföreningar kan förekomma i plast där de används som stabilisatorer och har även en skyddande effekt på plasten mot långvarig exponering för solljus. Ämnena kan påverka immunsystemet och är hormonstörande samt kan vara reproduktionstoxiska och ha mutagena effekter. De är även miljöfarliga (Naturvårdsverket, u.å.). Organiskt tenn är reglerat i bland annat Leksaksdirektivet (2009/48/EG) och REACH-förordningen.

Bor

Kemikalier innehållande borföreningar kan användas vid tillverkning av slajm och leklor, för att få rätt konsistens. Borföreningar är reproduktionstoxiska och är listade på ECHA:s kandidatförteckning (harmoniserad klassificering enligt CLP, verifierad via ECHA CHEM⁸). För leksaker finns det gränsvärden för hur mycket bor som får läcka från materialet (Kemikalieinspektionen, 2023).

Nickel

Nickel är begränsat i REACH bilaga XVII (post 27). Nickeljoner kan lätt avges från vissa metaller och reagera med huden. Nickel är därför den vanligaste orsaken till kontaktallergi. En allergiker kan till exempel reagera på smycken, blytlås och knappar som innehåller nickel. Det är en livslång allergi och det är vanligt att den som är allergisk mot nickel får handeksem.

⁸ <https://chem.echa.europa.eu/100.031.209/overview?searchText=boric%20acid>

Kvicksilver

Kvicksilver är mycket giftigt för både människor och miljön (harmoniserad klassificering enligt CLP, verifierad via ECHA CHEM⁹). Det är en lättrörlig metall som även kan spridas via luften som kvicksilverånga. I naturen kan kvicksilver omvandlas till metylkvicksilver som är väldigt giftigt och kan orsaka skador på centrala nervsystemet. Metylkvicksilver kan föras över till foster via moderkakan och påverka fosterutvecklingen. Kvicksilver har varit förbjudet i Sverige sedan 2009 och genom kvicksilverförordningen (EU 2017/852) är det förbjudet att både importera och exportera till/från EU sedan 2018. Det är även reglerat i flera andra EU-lagstiftningar, så som REACH, RoHS och Leksaksdirektivet. Kvicksilver har påvisats i lågprissmycken från Kina.

PFAS

Per- och polyfluorerade alkylsubstanser, PFAS, är en stor grupp ämnen som är mycket svårnedbrytbara och har förmåga att spridas långt via luft och vatten. Därför förekommer de överallt i miljön. De är inte naturligt förekommande, utan alla PFAS är producerade av människan. PFAS-ämnen har många eftertraktade egenskaper och en del är vatten-, smuts- och fettavvisande och används som impregnering. Andra har ytaktiva egenskaper och används i till exempel skidvalla eller rengöringsmedel. Vi får dagligen i oss låga halter PFAS via bland annat mat och dricksvatten. Vissa PFAS kan bioackumuleras och anrikas uppåt i näringskedjan. För några PFAS är det konstaterat att de är hälsoskadliga. PFOS, PFOA och PFNA är till exempel reproduktionsstörande och misstänkt cancerframkallande.

För många andra PFAS finns det ännu inte tillräckliga studier för att fastslå deras effekter på hälsan, men det finns studier som tyder på att de kan orsaka skador på bland annat levern, påverka immunförsvaret och ge upphov till tumörer. Några ämnesgrupper av PFAS är förbjudna enligt POPs-förordningen (EU 2019/1021) och några finns på REACH begränsningslista (REACH bilaga XVII). Ett förslag att begränsa hela gruppen av PFAS-ämnen utvärderas för närvarande av ECHA.

⁹ <https://chem.echa.europa.eu/100.028.278/harmonised/285822?searchText=mercury>

3.5 Lagstiftning

Lagstiftning som reglerar kemikaliesäkerhet och produktsäkerhet inom EU bygger främst på två typer av rättsakter: förordningar, som gäller direkt och fullt ut i alla medlemsländer, och direktiv, som anger vilka mål som länderna ska nå men som låter dem själva bestämma hur reglerna införs nationellt.

Den övergripande kemikalielagstiftningen i Europa är REACH-förordningen (EG 1907/2006). REACH gäller för alla som tillverkar, importerar eller säljer varor och kemiska produkter i EU/EES. Lagstiftningen gäller för alla typer av varor, som till exempel kläder, möbler, leksaker och hushållsapparater. I stort sett alla substanser omfattas av REACH och det är företagets ansvar att se till att de produkter de säljer uppfyller kraven som ställs i lagstiftningen. Det finns till exempel regler som förbjuder eller begränsar vissa ämnen i olika produkter. Begränsningar för ämnen i olika produkter eller för olika användning finns i bilaga XVII till REACH¹⁰. För ämnen som listas på kandidatförteckningen över särskilt farliga ämnen¹¹ (*Substances of Very High Concern, SVHC*) finns det krav på leverantörer att lämna information till kunder om en vara innehåller mer än 0,1% av ämnet. Ämnen på Kandidatförteckningen kan komma att omfattas av tillståndsförfarandet i REACH. Ämnen som kräver tillstånd för användning finns i bilaga XIV till REACH¹².

CLP-förordningen (EG 1272/2008) reglerar hur kemiska ämnen och blandningar ska klassificeras, märkas och förpackas så att risker kommuniceras tydligt och enhetligt. Förordningen bygger på FN:s globala harmoniserade system (GHS¹³) och kompletterar REACH genom att styra hur faroinformation ska presenteras.

Utöver REACH och CLP finns det flera andra regelverk som gäller för varor som saluförs inom EU. Produktsäkerhetsförordningen (GPSR) (EU 2023/988) gäller för alla konsumentvaror. Produkter som omfattas är till exempel kläder och smycken. För varor som omfattas av annan harmoniserad EU-lagstiftning gäller Produktsäkerhetsförordningen i vissa delar.

För leksaker finns det flera olika regelverk som handlar om både säkerhet och kemiskt innehåll. Det mest omfattande är Leksaksdirektivet (2009/48/EG).

¹⁰ <https://echa.europa.eu/sv/substances-restricted-under-reach>

¹¹ <https://echa.europa.eu/sv/candidate-list-table>

¹² <https://echa.europa.eu/sv/authorisation-list>

¹³ <https://unece.org/about-ghs>

Direktivet kommer 2030 att ersättas av en ny förordning om leksakers säkerhet. Det finns även flera nationella svenska lagar och föreskrifter om leksakers säkerhet.

För elektriska och elektroniska produkter gäller RoHS-direktivet (2011/65/EU). RoHS har haltgränser för innehåll av bland annat kadmium och bly, bromerade flamskyddsmedel samt vissa ftalater.

Stockholmskonventionen är en global konvention som har som syfte att skydda människors hälsa och miljön från långlivade organiska föroreningar, POPs (från engelskans *Persistent Organic Pollutants*). Idag är det 37 ämnen eller ämnesgrupper som omfattas av konventionen. Inom EU genomförs förbuden och begränsningarna i Stockholmskonventionen genom POPs-förordningen (EU 2019/1021). POPs-förordningen sätter också haltgränser för ämnena i varor och avfall.

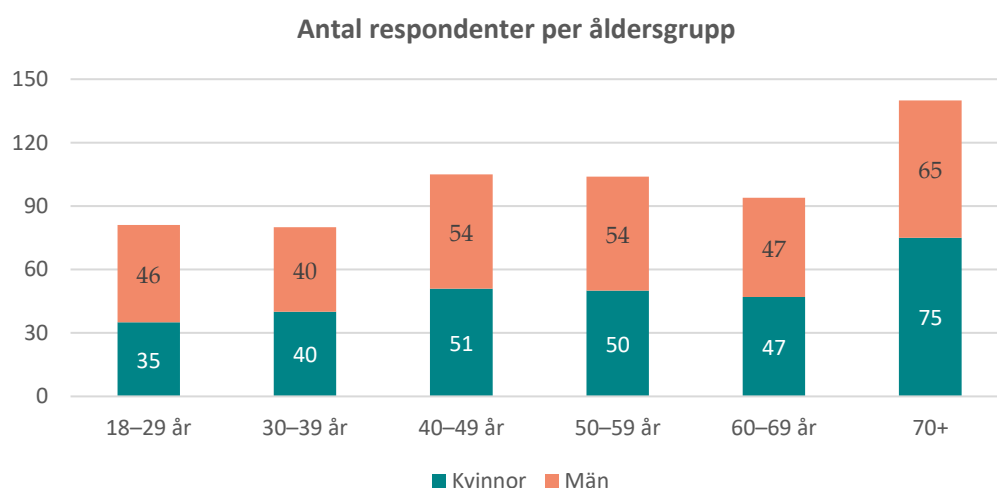
När det kommer till produktsäkerhet för produkter som säljs inom EU finns ett omfattande regelverk som ska säkerställa att varor är säkra att använda och uppfyller fastställda krav. Många produktgrupper måste vara CE-märkta för att få säljas i EU, exempelvis leksaker samt elektriska och elektroniska produkter (Figur 3). Det är tillverkaren som sätter på märket på produkten och som är ansvarig för att produkten uppfyller alla krav som gäller för märkningen. Om produkten inte uppfyller kraven eller om produkttypen inte omfattas av regelverket får den inte CE-märkas.

Figur 3. Det europeiska CE-märket. Korrekt CE-märke ska ha lika höga bokstäver och det ska vara ett bestämt avstånd mellan bokstäverna. Tyvärr förekommer en annan märkning som är förvillande lik CE-märket. Kinesiska produkter kan vara märkta med vad de kallar "China Export". Den märkningen ställer inte några som helst krav på att produkten uppfyller krav på säkerhet eller kemikalieinnehåll. Hos det kinesiska märket står bokstäverna C och E tätare ihop än i det äkta CE-märket (bilden).

4 Konsumenters inställning till köp från utländska e-handelsplattformar

Konsumentundersökningen besvarades av 604 personer; 298 kvinnor och 306 män (Figur 4). Fördelningen är relativt jämn mellan kvinnor och män i de flesta åldersgrupper, med fler män i den yngsta åldersgruppen (18–29 år) samt något fler kvinnor i den äldsta gruppen (70+). Antalet svarande varierar mellan åldersgrupperna, med färre i de yngre grupperna (18–29 och 30–39 år) och flest i den äldsta gruppen (70+).

Figur 4 Antal respondenter uppdelat på kvinnor och män i respektive åldersgrupp.

Respondenterna är spridda över hela landet, med störst andel från storstadsregionerna och lägre andelar från norra Sverige (Tabell 1).

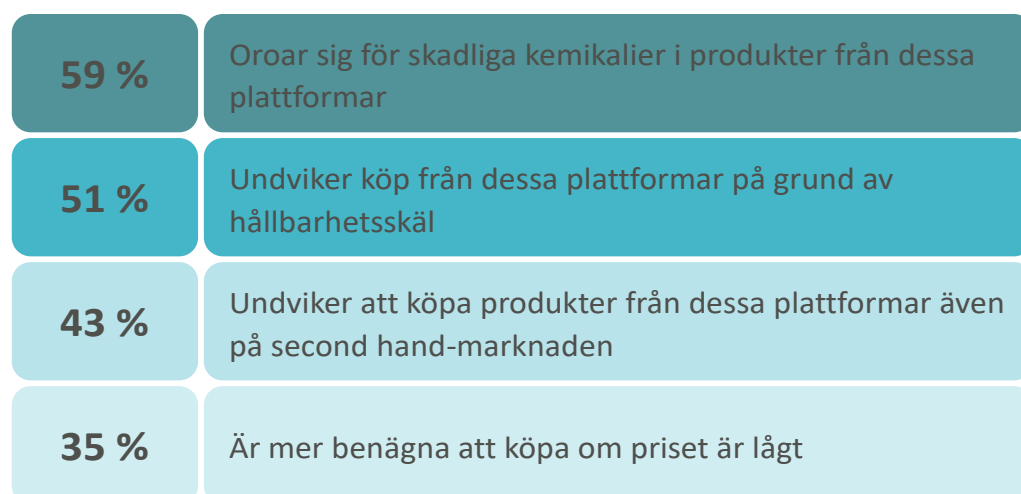
Tabell 1. Respondenter per geografiskt område, från norr till söder.

Område	Andel
Övre Norrland	4 %
Mellersta Norrland	4 %
Norra Mellansverige	10 %
Stockholm	23 %
Östra Mellansverige	17 %
Västsverige	19 %
Småland med öarna	9 %

Sydsverige	15 %
------------	------

4.1 Attityder

Respondenternas inställningar till utländska e-handelsplattformar skiljer sig åt (Figur 5). Respondenterna tenderar delvis att inte instämma i att låga priser gör dem mer benägna att köpa. Cirka hälften av respondenterna undviker köp på grund av hållbarhetsskäl. Gällande oro för skadliga kemikalier är mer än hälften, motsvarande 59 %, oroliga. Dessutom undviker 43 % att köpa produkter från utländska e-handelsplattformar på second hand-marknaden.

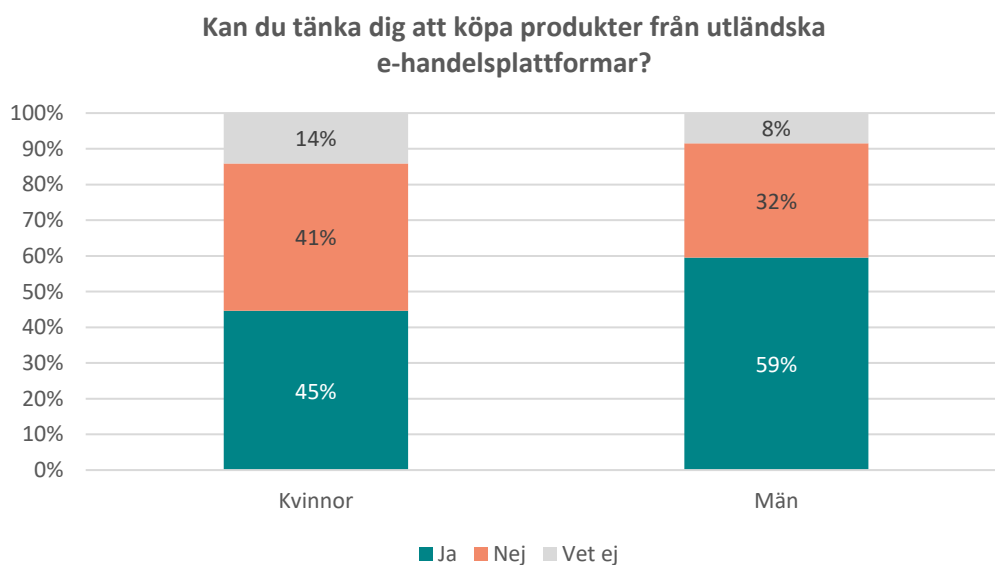
Figur 5. Inställningar till utländska e-handelsplattformar.

Inställningen till e-handelsplattformarna skiljer sig i vissa fall mellan kvinnor och män. Män instämmer i högre grad i påståendet att produkterna är desamma som hos svenska eller europeiska återförsäljare (27 % jämfört med 16 % bland kvinnor). Kvinnor instämmer i högre grad i påståendet att de oroar sig för farliga kemikalier (65 % jämfört med 54 % bland män). Detsamma gäller påståendet att respondenten undviker köp av hållbarhetsskäl, där 56 % av kvinnorna instämmer jämfört med 46 % av männen. För påståendet att låga priser gör en mer benägen att köpa, liksom för påståendet om att undvika sådana produkter vid second hand-köp, syns inga tydliga könsskillnader.

4.2 Drivkrafter till att köpa

Köpviljan hos respondenterna skiljer sig mellan både kön och åldersgrupp (Figur 6). Figuren visar att män i högre grad än kvinnor kan tänka sig att köpa produkter från utländska e-handelsplattformar; 59 % av männen svarade ja, jämfört med 45 % av kvinnorna (totalt svarade 315 respondenter ja). Kvinnor svarade samtidigt oftare nej (41 % jämfört med 32 % bland män) och vet ej (14 % mot 9 %).

Köpviljan är störst bland män i åldern 18–29 år, medan köpviljan hos kvinnor i samma åldersgrupp är drygt hälften. Lägst köpvilja har kvinnor 60–69 år. Över lag har männen störst köpvilja, med undantag för endast två åldersgrupper, där kvinnorna har marginellt högre köpvilja (30–39 och 50–59 år). Både kvinnor och män mellan 40–69 har en större köpvilja än de yngsta och äldsta åldersgrupperna, med undantag för de yngsta männen och kvinnor 60–69 år.

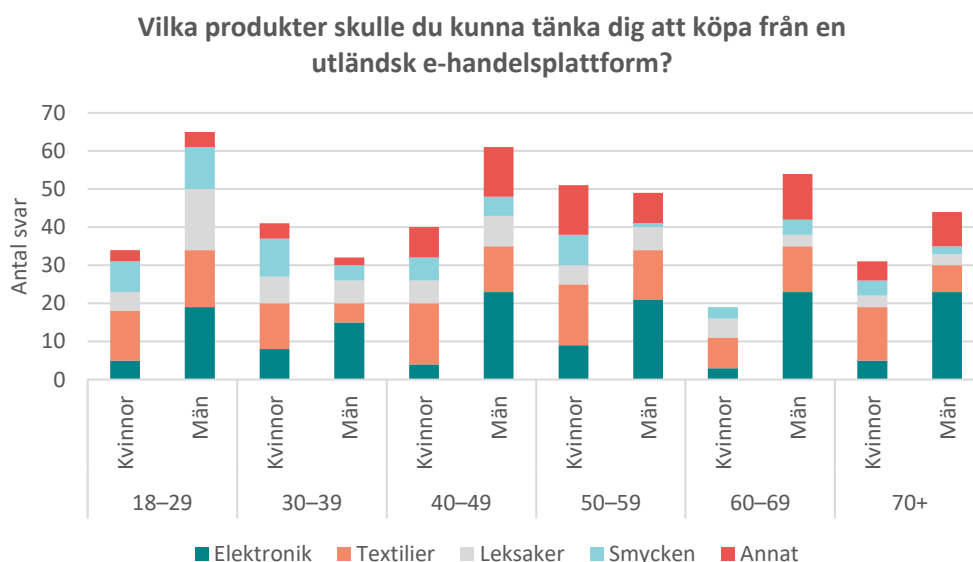
Figur 6. Inställning till att köpa produkter från utländska e-handelsplattformar, uppdelat på kvinnor och män.

De produkter som respondenterna kan tänka sig att köpa från utländska e-handelsplattformar är framför allt elektronik (50 %) och textilier (45 %) (Tabell 2). Respondenterna kunde även tänka sig att köpa leksaker och smycken, men i lägre utsträckning (23 % respektive 21% respondenter). 26 % svarade att de kan tänka sig köpa "Annat". Några exempel på annat är verktyg, husgeråd, fiskeutrustning, böcker och mobiltillbehör.

Tabell 2. Andel av respondenterna som kan tänka sig att köpa elektronik, textilier, leksaker och smycken respektive annat, från utländska e-handelsplattformar (flera svar möjliga).

Produktkategori	Andel som svarat ja
Elektronik	50 %
Textilier	45 %
Leksaker	26 %
Smycken	23 %
Annat	21 %

Vilka produkter respondenterna kan tänka sig att köpa varierar mellan kvinnor och män och mellan olika åldersgrupper (Figur 7). Män i samtliga åldersgrupper kan i högre utsträckning tänka sig att köpa elektronik. För textilier och smycken är det marginellt fler kvinnor som kan tänka sig köpa. Gällande leksaker och "annat" är det något fler män som kan tänka sig köpa. Kategorin "annat" var populärast hos både kvinnor och män i åldrarna 40–69 år.

Figur 7. Produkter respondenter kan tänka sig att köpa någon från utländska e-handelsplattformar, uppdelat på kön och åldersgrupp.

Drivkrafter till att respondenter kan tänka sig att köpa produkter från utländska e-handelsplattformar är framför allt priset (86 %), följt av utbud (69 %) och att det är smidigt eller enkelt (35%, se Tabell 3). Anledningar som roligt, senaste trenderna, kvalitet och recensioner är inte lika vanliga. Av de som svarat annat har fem respondenter skrivit att produkten inte går att köpa någon annanstans. Andra exempel på annat är snabb leverans och användbart.

Tabell 3. Anledningar till att respondenterna kunde tänka sig att köpa produkter från utländska plattformar (flera svar möjliga).

Svarsalternativ	Andel som valt alternativet
Pris	86 %
Utbud	69 %
Smidigt / enkelt	35 %
Roligt	17 %
Senaste trenderna	7 %
Kvalitet	7 %
Recensioner	5 %
Annat	3 %
Vet ej	0 %

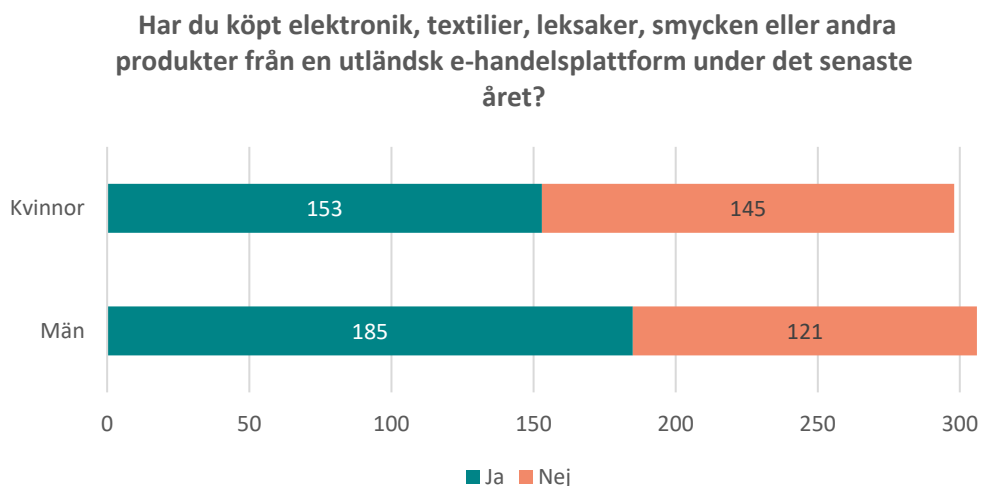
Kvinnor svarade i högre utsträckning än män att de inte kan tänka sig att köpa från utländska e-handelsplattformar (41 % respektive 32 %). Totalt var det 37 % av respondenter som svarade att de inte kunde tänka sig att köpa. Kvinnor är dessutom mer osäkra på om de kan tänka sig köpa (14 % jämfört med 8 % för männen). Anledningarna till att respondenterna inte kunde tänka sig att köpa produkter från utländska e-handelsplattformar var många (Tabell 4). En stor del av respondenterna som inte kunde tänka sig köpa svarade att det beror på låg produktkvalitet (72 %), dåliga produktionsförhållanden (70 %), negativ miljöpåverkan (68 %), vilseledande marknadsföring (55 %) samt dåliga köpvillkor och support (54 %).

Tabell 4. Anledningar till att respondenterna inte kunde tänka sig att köpa produkter från utländska plattformar (flera svar möjliga).

Svarsalternativ	Andel som valt alternativet
Låg produktkvalitet	72 %
Dåliga produktionsförhållanden	70 %
Negativ miljöpåverkan	68 %
Vilseledande marknadsföring	55 %
Dåliga köpvillkor och support	54 %
Personuppgifter och köphistorik	30 %
Tveksam/Vet ej	6 %

4.3 Genomförda köp

Resultatet visar ett starkt samband mellan respondenternas attityder till att köpa från utländska e-handelsplattformar och deras genomförda köp. På frågan om de har köpt elektronik, textilier, leksaker, smycken eller andra produkter från en utländsk e-handelsplattform det senaste året svarade mer än hälften ja (56 %) (Figur 8). Könsfördelningen visar att män i något högre utsträckning än kvinnor har köpt från utländska plattformar. I undersökningen svarade 153 kvinnor ja (53 %) och 185 män (60 %). Detta kan indikera skillnader i konsumtionsmönster, produktintresse eller attityder till internationell e-handel.

Figur 8. Antal kvinnor respektive män som har köpt, respektive inte köpt, produkter från utländska e-handelsplattformar det senaste året.

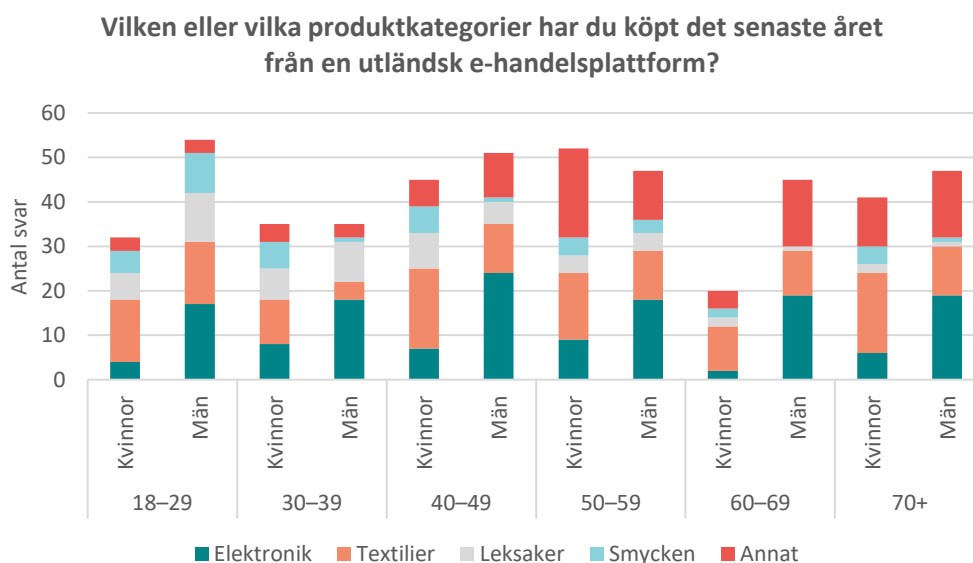
I linje med attityderna till köp är den mest köpta produktgruppen elektronik, följt av textilier, leksaker och smycken (Tabell 5). Flera respondenter uppgav även att de köpt andra typer av produkter, där variationen är stor. Bland dessa återfinns framför allt verktyg, reservdelar och fordonsrelaterade produkter, samt hushållsartiklar för hem, kök och förvaring.

Tabell 5. Andel av respondenterna som har köpt elektronik, textilier, leksaker och smycken respektive andra produkter, från utländska e-handelsplattformar (flera svar möjliga).

Produktkategori	Andel som har köpt
Elektronik	45 %
Textilier	43 %
Leksaker	31 %
Smycken	18 %
Annat	12 %

Åldersgrupperna som köper mest är män 18–29, män 40–49 samt kvinnor 50–59 år. De grupper som köper minst är unga kvinnor 18–29 år, både kvinnor och män i åldrarna 30–39, samt kvinnor 60–69 år (Figur 9). Trots att urvalet i åldersgruppen 18–29 år består av fler män (n = 46) än kvinnor (n = 35), finns en betydande skillnad i köpbeteende.

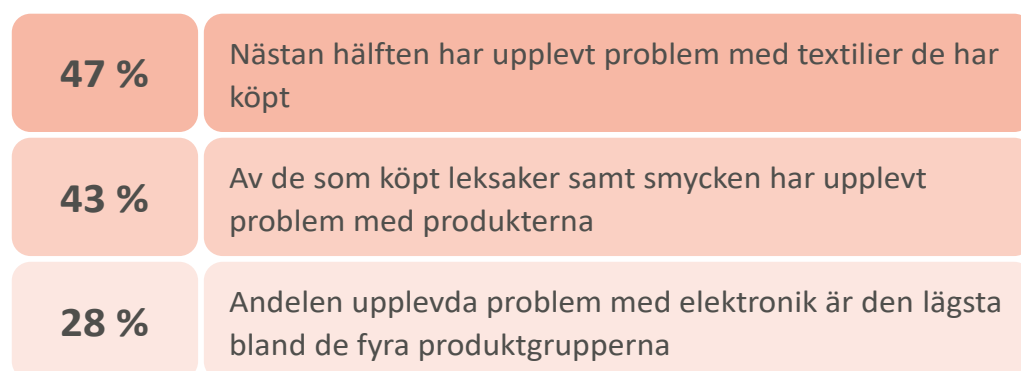
Män driver elektronikköpen, särskilt i åldersgrupperna 18–29, 30–39 och 40–49 år, och köper både oftare och i större volymer än kvinnor. Textilier köps av både kvinnor och män, och unga män handlar ungefär lika mycket som unga kvinnor. Leksaker och smycken köps i mindre omfattning: leksaker främst av personer i åldrar där man typiskt har barn hemma (18–49 år), och smycken främst av män 18–29 år samt kvinnor 18–49 år. Kategorin "Annat" ligger generellt på låg nivå men ökar något i de äldre åldersgrupperna (Figur 9).

Figur 9. Köpta produkter från utländska e-handelsplattformar, uppdelat på kön och åldersgrupp.

Pris är den klart viktigaste faktorn bakom köpen, oavsett produktkategori. Elektronik sticker ut med den högsta andelen prisdrivna köp, medan utbud är den näst vanligaste drivkraften. Övriga faktorer som är mindre viktiga, och som förekommer endast marginellt, är kvalitet, recensioner, trender och smidighet.

När det kommer till antal problem som respondenterna upplevt med sina köp, uppgav flest respondenter att de upplevt problem med produktgruppen textilier, där 47% hade någon form av negativ erfarenhet. Därefter följde leksaker och smycken, som båda rapporterades av 43% av respondenterna, medan elektronik stod för 23% (Figur 10).

Figur 10. Andel av respondenterna som upplevt problem med den eller de produkter den köpt.

Respondenterna fick även svara på vilka problem de upplevt med köpta produkter. För samtliga produktgrupper var de vanligaste problemen att produkten inte motsvarade bilder och beskrivning, samt att produkten var av dålig kvalitet eller gick sönder snabbt.

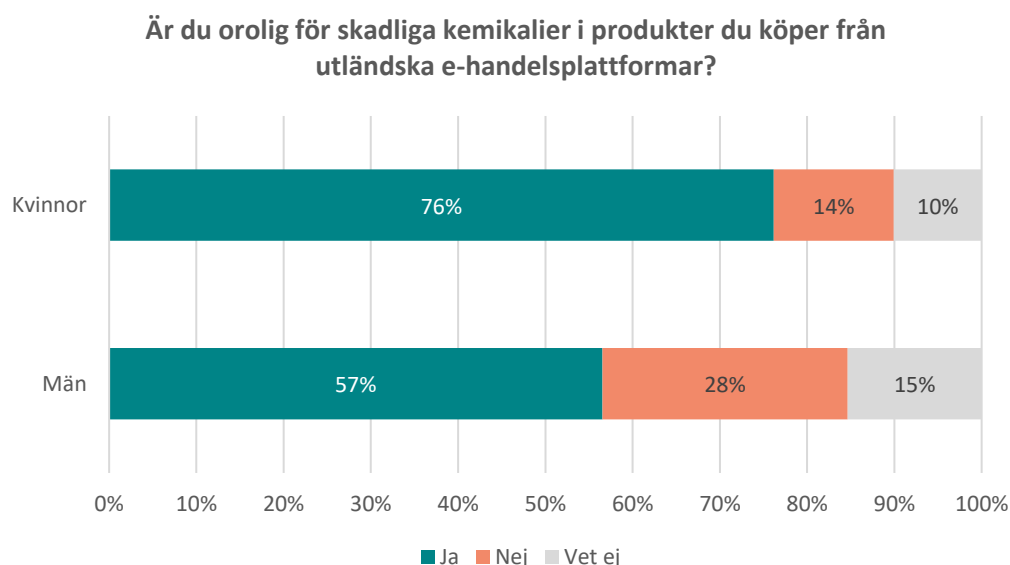
4.4 Upplevd oro vid köp

När det gäller oro vid köp från utländska e-handelsplattformar uppger de som kan tänka sig att köpa (315 respondenterna) främst att de oroar sig för vilseledande marknadsföring och låg produktkvalitet (60 % vardera). Därefter följer oro för dåliga köpvillkor och support samt dåliga produktionsförhållanden (43 % vardera). Negativ miljöpåverkan nämns av 40 %, medan 25 % uppger oro för personuppgifter och köphistorik (Tabell 6).

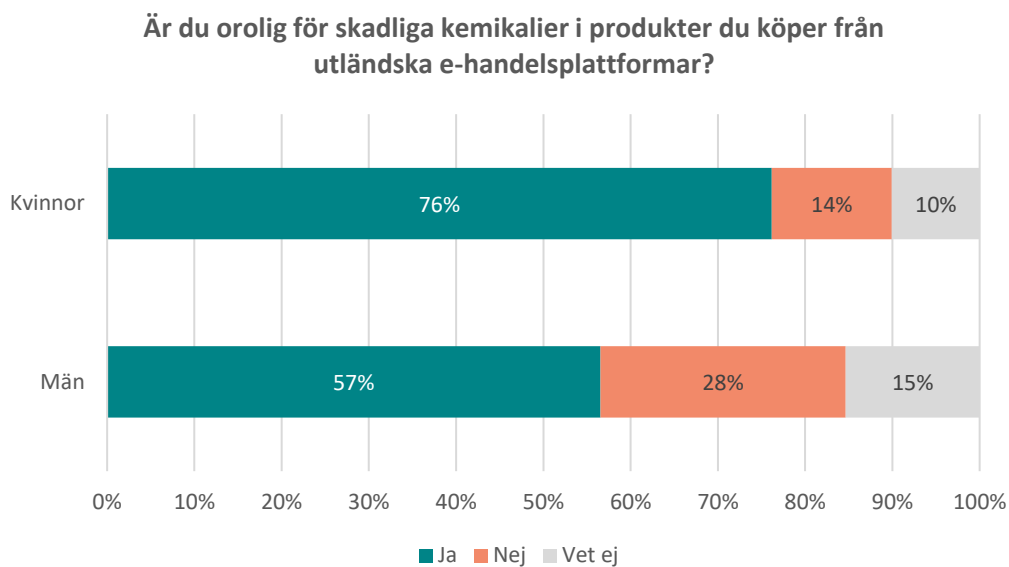
Tabell 6. Andel av de respondenterna kan tänka sig att köpa och vad de är oroliga vid köp från utländska e-handelsplattformar (flera svar möjliga).

Svarsalternativ	Andel som valt alternativet
Vilseledande marknadsföring	60 %
Låg produktkvalitet	60 %
Dåliga köpvillkor och support	43 %
Dåliga produktionsförhållanden	43 %
Negativ miljöpåverkan	40 %
Behandling av personuppgifter och köphistorik	25 %
Tveksam/Vet ej	9 %
Annat	1 %

Utöver det som listas i Tabell 6 ovan, finns en oro hos respondenterna för skadliga kemikalier. Av alla tillfrågande respondenter i enkätundersökningen (604 respondenter) uppgav två tredjedelar (66 %) att de är oroliga för skadliga kemikalier i produkter vid direktimport. Här finns det inga tydliga skillnader mellan åldersgrupperna. Däremot finns en tydlig könsskillnad, där 76 % av kvinnorna uppger att de är oroliga för skadliga kemikalier, jämfört med 57 % av männen (p <0,001) (

Figur 11).

Figur 11. Respondenternas svar på om de är oroliga för skadliga kemikalier i produkter från utländska e-handelsplattformar.

När det kommer till vilka kemikalier som respondenterna är oroliga för är det framför allt för allergiframkallande ämnen (62 %), tungmetaller (59 %) och hormonstörande ämnen (59 %). 51 % av respondenterna har också svarat andra kemikalier eller att de inte vet vad kemikalierna heter (Tabell 7).

Tabell 7. Andel av respondenterna som är oroliga för specifika kemikalier (flera svar möjliga).

Svarsalternativ	Andel som valt alternativet
Allergiframkallande ämnen	62 %
Tungmetaller	59 %
Hormonstörande ämnen	59 %
Andra kemikalier / vet inte	51 %
Ftalater	42 %
Bisfenol A (BPA)	40 %
Reproduktionstoxiska ämnen	36 %
Nickel	29 %
Vet ej / inte orolig	4 %

4.5 Uppfattning om ansvar och information vid köp

Respondenterna fick svara på en fråga om vem eller vilka aktörer de tror har ansvar för produktsäkerhet och kemikalieinnehåll när de köper från utländska e-handelsplattformar. De flesta trodde att tillverkaren av produkten har ansvar (42 %, Tabell 8). Nästan en fjärdedel av respondenterna svarade att de inte vet vem som bär ansvaret (24 %).

Tabell 8. Andel av respondenterna som angav vem de tror har ansvar för produktsäkerhet och kemikalieinnehåll när de köper från utländska e-handelsplattformar (flera svar möjliga).

Svarsalternativ	Andel som valt alternativet
Tillverkaren av produkten	42 %
Jag som köpare	27 %
Den utländska e-handelsplattformen	26 %
Vet ej	24 %
Svenska myndigheter	11 %
EU-myndighet	10 %
Annan aktör	1 %

Information om produktsäkerhet och kemikalieinnehåll för de fyra produktgrupperna vill respondenterna främst få från säljande företag, myndigheter och oberoende aktör eller organisation (Tabell 9). Nästan 20 % av respondenterna svarade att de inte vet eller inte brukar söka efter information om produkten.

Tabell 9. Aktörer som respondenterna vill ta del av information gällande produktsäkerhet och kemikalieinnehåll från (flera svar möjliga).

Svarsalternativ	Andel som valt alternativet
Säljande företag	46 %
Myndigheter	44 %
Oberoende aktör eller organisationer	38 %
Vet ej/Jag söker sällan information	20 %
Vänner eller familj	4 %
Skola/förskola/BVC	3 %
Influencers	2 %

Vidare vill en majoritet av respondenterna (66 %) helst ta del av information om produkten vid köptillfället (Tabell 10). Drygt en tredjedel vill ta del av informationen på den fysiska produkten.

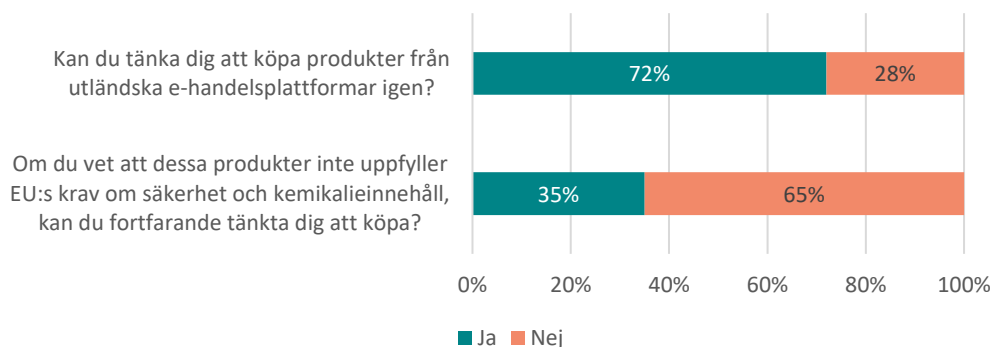
Tabell 10. Var respondenterna vill ta del av information gällande produktsäkerhet och kemikalieinnehåll (flera svar möjliga).

Svarsalternativ	Andel som valt alternativet
Produktinformation i samband med köpet	66 %
Produktinformation på den fysiska produkten	33 %
Hemsidor	25 %
Vet ej/Jag söker sällan information om detta	17 %
Recensioner	16 %
Tv, radio eller tidning	10 %
Personlig kontakt	7 %
Sociala medier	5 %
Nyhetsbrev	4 %

4.6 Vilja att köpa igen

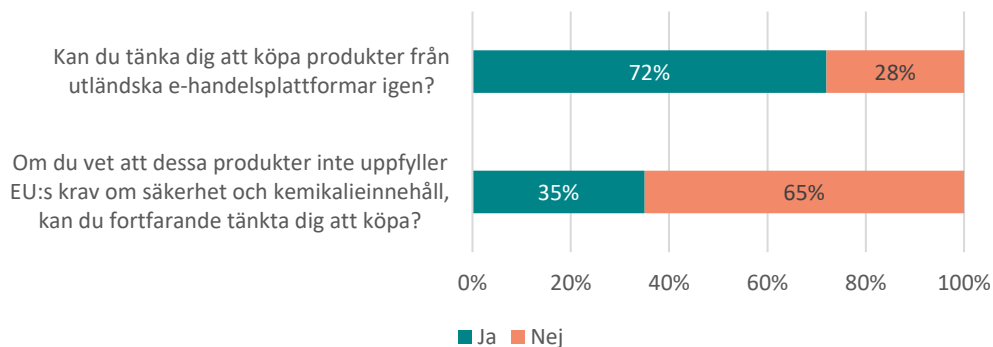
De 338 respondenter som hade köpt produkter från utländska e-handelsplattformar fick frågan om de kan tänka sig att köpa igen. Resultaten visar att återköpsviljan är relativt hög bland dem som redan har erfarenhet av att köpa från dessa e-handelsplattformar. Nästan tre av fyra respondenter (72 %) uppger att de kan tänka sig att köpa produkter från sådana plattformar igen (

Återköpsvilja från utländska e-handelsplattformar i relation till kännedom om risker

Figur 12). När frågan i stället gäller köp av produkter som inte uppfyller EU:s krav på säkerhet och kemikalieinnehåll minskar andelen som kan tänka sig att köpa till 35 %. Detta tyder på att kännedom om att dessa produkter inte uppfyller EU:s krav om säkerhet och kemikalieinnehåll har en tydligt dämpande effekt på köpviljan.

Återköpsvilja från utländska e-handelsplattformar i relation till kännedom om risker

Figur 12. Hur återköpsvilja från utländska e-handelsplattformar minskar vid kännedom om att dessa produkter inte uppfyller EU:s krav på säkerhet och kemikalieinnehåll.

5 Diskussion

I detta avsnitt lyfts de mest intressanta resultaten från kartläggningen av risker samt från konsumentundersökningen.

5.1 Kemikalier som väcker oro

När det gäller vilka kemikalier respondenterna oroar sig för nämns framför allt allergiframkallande ämnen, tungmetaller och hormonstörande ämnen. Därefter följer ftalater, bisfenol A, reproduktionstoxiska ämnen och nickel. Många respondenter i enkäten angav också att de var oroliga för "andra kemikalier" utan att kunna namnge dem, vilket tyder på en mer generell oro snarare än specifik kunskap.

Även i litteraturkartläggningen framträder ett liknande mönster. Allergi-framkallande och hormonstörande ämnen lyfts ofta fram som särskilt problematiska i tidigare studier eftersom de kan ha skadliga effekter på människors hälsa. Kartläggningen visar samtidigt att ämnesgrupper som tungmetaller, klorparaffiner och PFAS ofta bedöms som särskilt problematiska till följd av deras miljöfarliga egenskaper och långsiktiga påverkan på miljön.

5.2 Produktgrupper och deras risker

De mest köpta produktgrupperna vid direktimport, i denna undersökning, är elektronik (45 %), följt av textilier (43 %), leksaker (31%) och smycken (18 %). Trots att elektronik är den mest köpta produktgruppen upplever konsumenterna relativt få problem med dessa produkter (23 %). Textilier utmärker sig däremot som den produktgrupp där störst andel respondenter rapporterar problem (47 %), följt av leksaker och smycken (43 %). De vanligaste problemen är att produkten inte motsvarar bilder eller beskrivning, samt att kvaliteten är låg eller att produkten går sönder snabbt. Detta innebär att de produktgrupper som köps mest inte nödvändigtvis är de som är mest uppenbart problematiska och att särskilt textilier, leksaker och smycken innebär en högre risk för att konsumenterna ska uppleva brister. Vidare kan produkter med låg kvalitet och som lätt går sönder leda till att produkterna snabbt kasseras och därmed bidrar till en ökad avfallsmängd.

Det är samtidigt viktigt att skilja på konsumentupplevda kvalitetsproblem och de, för gemene man, mer svårupptäckta tekniska eller kemikalierelaterade risker som kan förekomma i alla produktgrupper, inklusive elektronik. Utöver dessa kvalitetsrelaterade problem finns även risker som konsumenterna har betydligt svårare att upptäcka, särskilt sådana som rör farliga ämnen och miljöpåverkan. För konsumenterna är det ofta svårt, eller omöjligt, att avgöra om en produkt innehåller farliga ämnen. Många kemiska ämnen ger varken en tydlig lukt eller upphov till omedelbara hälsoeffekter, såsom hudirritation eller allergiska reaktioner, utan kan

i stället medföra hälsorisker som uppträder först efter långvarig exponering. Däremot är brister som rör produktkvalitet, funktion eller avvikelser från produktbeskrivningar och marknadsföringsbilder betydligt lättare att upptäcka. På motsvarande sätt är det svårt för konsumenter att bedöma de miljörisker som kan vara förknippade med en produkt. Farliga ämnen kan exempelvis frigöras till miljön under användningsfasen, såsom vid tvätt av textilier, eller när produkten kasseras som avfall. Sådana effekter är sällan synliga för konsumenten och kräver ofta särskild kunskap om ämnens egenskaper och spridningsvägar för att kunna bedömas.

5.3 Låga priser är en avgörande faktor

Trots att attitydfrågorna visar att endast 35 % av respondenterna uppger att låga priser gör dem mer benägna att köpa från utländska e-handelsplattformar, visar enkätresultaten att pris i praktiken är en av de starkaste drivkrafterna bakom köp. Prisets betydelse verkar därmed underskattas i attitydfrågorna och framträder tydligare vid själva köptillfället. För samtliga produktgrupper är pris den mest avgörande faktorn vid köpbeslut.

5.4 Trender vid köp

Resultaten från konsumentundersökningen visar flera likheter med tidigare studier. Enligt Handels ekonomiska råd (2025) är kläder och skor den vanligaste produktkategorin som köps från kinesiska e-handelsplattformar. I denna undersökning är elektronik den mest köpta produktgruppen (45 %), följt av textilier (43 %). Skillnaden kan delvis förklaras av att Handels ekonomiska råd studerar specifika plattformar som Shein och Temu, där textilier dominerar, medan denna undersökning inte avgränsades till enskilda företag.

När det gäller köns- och åldersskillnader är det framför allt unga män (18–29 år) som köper mest, särskilt elektronik. Detta avviker från Handels ekonomiska råds resultat, där kvinnor oftare än män köpte från Shein och Temu under 2025. Andra köpstarka grupper i denna undersökning är män och kvinnor i åldersgrupperna 40–49 och 50–59 år samt män i åldersgruppen 60–69 år. För kvinnor i åldersgruppen 60–69 år är konsumtionen däremot signifikant lägre. Att äldre ökar sina köp ligger i linje med Svensk Handels studie (2023), där åldersgrupperna 50–59 och 60–69 år ökade sina köp under 2024.

5.5 Konsumenters beteende på second hand-marknaden

Nästan hälften av respondenterna (43 %) svarade att de undviker att köpa produkter med ursprung från utländska e-handelsplattformar på second hand-marknaden. Drygt hälften av dessa (52 %) svarade att de inte kan tänka sig att göra nya köp från utländska e-handelsplattformar, medan 38 % svarade att de kan tänka sig att köpa. 10% respondenterna svarade att de inte vet. Huruvida respondenterna som svarade ja gjorde det för att de eventuellt inte köper begagnade produkter över huvud taget är oklart.

De senaste åren har second hand-aktören Erikshjälpen valt att inte sälja kläder från bland annat Shein på grund av kemikalierisken (SVT Nyheter, 2025a). Även Röda Korset uppmanar sina butiker att inte sälja kläder från Shein (SVT Nyheter, 2025b). Detta skulle kunna vara en anledning till att respondenterna svarar att de undviker kläder med ursprung från utländska e-handelsplattformar. Men frågan kvarstår varför de kan tänka sig att köpa nya produkter från utländska e-handelsplattformar, men inte på second hand-marknaden.

5.6 Återköpsvilja minskar med ökad kunskap

Återköpsviljan minskade kraftigt när respondenterna fick frågan om de kan tänka sig att köpa produkter från utländska e-handelsplattformar om de visste att produkterna inte uppfyller EU:s krav på säkerhet och kemikalieinnehåll, från 72 % till 35%. Det visar tydligt vikten av att informera konsumenter om riskerna med att köpa produkter från dessa plattformar. Även om alla respondenter inte upplevt risker eller problem med produkterna de köpt kan antalet köp minskas om information om risker når ut till dem. Samtidigt visar resultatet att information inte påverkar alla respondenter på samma sätt. Trots vetskap om att produkterna inte uppfyller EU:s krav uppger 35 % att de fortfarande kan tänka sig att köpa. Det tyder på att andra faktorer, såsom lågt pris, stort utbud och lättillgängligt, kan väga tyngre än riskinformation för vissa konsumenter. Att fortsätta sprida information och kunskap är viktigt för att undvika att konsumenter köper farliga produkter från utländska e-handelsplattformar.

5.7 Mer information och kunskapsspridning behövs

Nästan en tredjedel av respondenterna (27 %) uppger att det är de själva som köpare som ansvarar för produktsäkerhet och kemikalieinnehåll vid direktimport från utländska e-handelsplattformar. En stor andel (42 %) anser istället att tillverkaren är ansvarig, vilket tyder på att det finns en kunskapslucka kring hur ansvarsfördelningen förändras vid direktimport. Denna osäkerhet är problematisk eftersom konsumentens roll som importör innebär ett ansvar som få verkar vara medvetna om.

Att köptillfället är den viktigaste tidpunkten för att ta del av information (66%) visar att konsumenter i hög grad är beroende av att riskinformation presenteras direkt i samband med beslutet, snarare än att de aktivt söker den själva. Att många dessutom vill få information från det säljande företaget (46 %), myndigheter (44 %) och oberoende aktörer (38 %) kan tyda på en osäkerhet kring vem som är ansvarig och vilken källa som kan anses trovärdig. Att respondenterna uppger att de avstår köp om de känner till riskerna visar att bättre och tydligare information direkt kan påverka deras beteende. Det indikerar att dagens informationsflöde inte är tillräckligt för att stödja säkra konsumentval vid direktimport. Mer riktad information och kunskapsspridning behövs, särskilt från myndigheter och oberoende aktörer, för att stärka konsumenternas förmåga att fatta informerade beslut och för att minska riskerna som följer av den ökande direktimporten.

6 Slutsats

För en konsument är det inte tydligt att det kan vara köparen som ansvarar för produktsäkerhet och kemikalieinnehåll vid köp på utländska e-handelsplattformar. Det är inte heller enkelt att veta vilka eventuella produktsäkerhets- och kemikalierisker som medföljer ett köp, men att det finns risker är dock tydligt. Om mer information om produktsäkerhet och kemikalieinnehåll hade funnits lättillgänglig vid köptillfället hade troligen fler konsumenter avstått köpet. Myndigheter eller offentliga aktörer bör lägga mer fokus på att informera konsumenter, både kvinnor och män i olika åldrar, om risker med köp från utländska e-handelsplattformar. Genom att sprida information och kunskap kan antalet köp från dessa plattformar minskas.

Information och kunskap är viktigt för att stärka konsumentens möjlighet till att göra medvetna val, men det räcker inte alltid. Det krävs också lagstiftning som skyddar konsumenter från att köpa produkter som kan vara farliga. För att minska direktimporten av produkter som kan vara farliga bör styrmedel, både juridiska och ekonomiska, införas för att begränsa direktimporten av skadliga och farliga produkter. Den nya tullavgiften i hela EU är ett steg på vägen. Samtidigt tar Frankrike ett större ansvar för att minska direktimport från stora asiatiska e-handelsplattformar, genom avgifter och reklamförbud. Det kan även leda till konkurrensfördelar för seriösa aktörer på EU:s inre marknad. Flera olika åtgärder behövs för att minska antalet lågkvalitativa och potentiellt skaliga eller/eller farliga produkter som direktimporteras till EU och Sverige. Med en kombination av tydligare information, skarpare lagstiftning och ekonomiska styrmedel kan inflödet av riskfyllda produkter minskas, samtidigt som ansvaret i högre grad flyttas från enskilda konsumenter till de aktörer som säljer och möjliggör direktimporten.

Referenser

Cambridge Dictionary. (2026, juli 1). *Drop shipping*.

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/drop-shipping>

Carlsson, J., Iadaresta, F., Eklund, J., Avagyan, R., Östman, C., & Nilsson, U. (2022).

Suspect and non-target screening of chemicals in clothing textiles by reversed-phase liquid chromatography/hybrid quadrupole-Orbitrap mass spectrometry. *Analytical and Bioanalytical Chemistry*, 414(3), 1403–1413.

<https://doi.org/10.1007/s00216-021-03766-x>

Elsäkerhetsverket. (2025). *Granskning av elektriska produkter köpta via dropshipping*.

European Chemicals Agency. (2020). *Report on the pilot project on cooperation with*

customs in enforcement of REACH restrictions and CLP labelling. ECHA.

ECHA. [https://echa.europa.eu/sv/-/second-pilot-on-cooperation-with-](https://echa.europa.eu/sv/-/second-pilot-on-cooperation-with-customs?p_l_back_url=https%3A%2F%2Fecha.europa.eu%2Fsv%2Fsearch%3Fq%3Ddokument%26search-button%3DSearch%26type%3Dcom.liferay.document.library.kernel.model.DLFileEntry&p_l_back_url_title=S%C3%B6k)

[customs?p_l_back_url=https%3A%2F%2Fecha.europa.eu%2Fsv%2Fsearch%3Fq%3Ddokument%26search-](https://echa.europa.eu/sv/-/second-pilot-on-cooperation-with-customs?p_l_back_url=https%3A%2F%2Fecha.europa.eu%2Fsv%2Fsearch%3Fq%3Ddokument%26search-button%3DSearch%26type%3Dcom.liferay.document.library.kernel.model.DLFileEntry&p_l_back_url_title=S%C3%B6k)

[button%3DSearch%26type%3Dcom.liferay.document.library.kernel.model.](https://echa.europa.eu/sv/-/second-pilot-on-cooperation-with-customs?p_l_back_url=https%3A%2F%2Fecha.europa.eu%2Fsv%2Fsearch%3Fq%3Ddokument%26search-button%3DSearch%26type%3Dcom.liferay.document.library.kernel.model.DLFileEntry&p_l_back_url_title=S%C3%B6k)

[DLFileEntry&p_l_back_url_title=S%C3%B6k](https://echa.europa.eu/sv/-/second-pilot-on-cooperation-with-customs?p_l_back_url=https%3A%2F%2Fecha.europa.eu%2Fsv%2Fsearch%3Fq%3Ddokument%26search-button%3DSearch%26type%3Dcom.liferay.document.library.kernel.model.DLFileEntry&p_l_back_url_title=S%C3%B6k)

European Chemicals Agency. (2025). *Enforcement of compliance of imported*

substances, mixtures and articles. European Chemicals Agency.

[https://www.echa.europa.eu/documents/10162/17088/ref-](https://www.echa.europa.eu/documents/10162/17088/ref-12_project_report_adopted_en.pdf/0d86f0e0-4617-26a8-0105-a8acfd499fb?t=1765271600665)

[12_project_report_adopted_en.pdf/0d86f0e0-4617-26a8-0105-](https://www.echa.europa.eu/documents/10162/17088/ref-12_project_report_adopted_en.pdf/0d86f0e0-4617-26a8-0105-a8acfd499fb?t=1765271600665)

[a8acfd499fb?t=1765271600665](https://www.echa.europa.eu/documents/10162/17088/ref-12_project_report_adopted_en.pdf/0d86f0e0-4617-26a8-0105-a8acfd499fb?t=1765271600665)

European Commission. (u.å.). *Safety gate*. Hämtad [https://ec.europa.eu/safety-](https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/home)

[gate/#/screen/home](https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/home)

European Commission. (2023). *Safety Gate: The EU rapid alert system for dangerous non-food products*. <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/productSafetyPledge>

European Commission. (2025a). *A comprehensive EU toolbox for safe and sustainable e-commerce*, COM(2025) 37 final. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52025DC0037>

European Commission. (2025b). *Goods bought online — Taxation and Customs Union — European Commission*. https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs/eu-customs-union-facts-and-figures/goods-bought-online_en

European Council. (2026). *EU action on the influx of small parcels*. Consilium. <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-action-influx-of-small-parcels/>

European Environment Agency. (2025, februari 27). *Number of annual chemical risk alerts for textile products in the EU*. <https://www.eea.europa.eu/en/circularity/sectoral-modules/textiles/number-of-annual-chemical-risk-alerts-for-textile-products-in-the-eu>

European Parliament & Council of the European Union. (2023). *Regulation (EU) 2023/988 of the European Parliament and of the Council*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R0988>

Forbrugerrådet Taenk. (2024). *Undersøgelse — De fleste varer fra Temu fejler*. Forbrugerrådet Taenk. <https://taenk.dk/forbrugerliv/elektronik-og-digitale-tjenester/undersogelse-varer-fra-temu-fejler>

Forbrugerrådet Taenk. (2025a). *Ni ud af 11 sko fra online platforme indeholder ulovlige stoffer*. Forbrugerrådet Taenk. Forbrugerrådet Taenk.

<https://taenk.dk/test/kemitest-sko/sko-online-platforme>

Forbrugerrådet Taenk. (2025b). *TEST af PFAS i billige vandtætte jakker*.

Forbrugerrådet Taenk. Kemitest: Jakker. <https://taenk.dk/test/kemitest-jakker>

Handelns ekonomiska råd. (2025). *Nya utmaningar prövar handelns konkurrenskraft*.

Handelns Ekonomiska Råd.

https://handelsradet.se/app/uploads/2025/05/HER_Rapport_2025.pdf

ILO. (2023, september 15). *Exposure to lead in the world of work: Impacts for occupational safety and health*. International Labour Organization.

<https://www.ilo.org/publications/exposure-lead-world-work-impacts-occupational-safety-and-health>

Jurowski, K. (2023). The toxicological assessment of hazardous elements (Pb, Cd and Hg) in low-cost jewelry for adults from Chinese E-commerce platforms: In situ analysis by portable X-ray fluorescence measurement.

Journal of Hazardous Materials, 460, 132167.

<https://doi.org/10.1016/j.jhazmat.2023.132167>

Kemikalieinspektionen. (2015a). *Rapport 3/15: Kemikalier i textilier – Risker för människors hälsa och miljön* [Text]. Kemikalieinspektionen.

<https://www.kemi.se/publikationer/rapporter/2015/rapport-3-15-kemikalier-i-textilier---risker-for-manniskors-halsa-och-miljon>

Kemikalieinspektionen. (2015b). *Smycken i detaljhandeln – Tillsyn* (No. 1/15).

Kemikalieinspektionen. (2020). *Tillsyn 13/20: Kontroll av importerade smycken* [Text].

Kemikalieinspektionen.

<https://www.kemi.se/publikationer/tillsynsrapporter/2020/tillsyn-13-20-kontroll-av-importerade-smycken>

Kemikalieinspektionen. (2021). *Rapport 4/21: Kartläggning av farliga kemiska ämnen i textil* [Text]. Kemikalieinspektionen.

<https://www.kemi.se/publikationer/rapporter/2021/rapport-4-21-kartlaggning-av-farliga-kemiska-amnen-i-textil>

Kemikalieinspektionen. (2022). *Tillsyn 6/22: Leksaker 2021* [Text]. Kemikalieinspektionen.

<https://www.kemi.se/publikationer/tillsynsrapporter/2022/tillsyn-6-22-leksaker-2021>

Kemikalieinspektionen. (2023). *Tillsyn av leksaker och halloweenartiklar 2022-2023* (Nos. 7–23).

Kemikalieinspektionen. (2025, november 5). *Farliga ämnen i piratkopierade Labubu-dockor* [Text]. Kemikalieinspektionen.

<https://www.kemi.se/arkiv/nyhetsarkiv/nyheter/2025-11-05-farliga-amnen-i-piratkopierade-labubu-dockor>

Kemikalieinspektionen. (2026). *Tillsyn 1/26: Tillsyn av e-handel varor 2025*. Kemikalieinspektionen.

<https://www.kemi.se/publikationer/tillsynsrapporter/2026/tillsyn-1-26-tillsyn-av-e-handel-varor-2025>

Kommerskollegium. (2026). *Direktimport till konsumenter via onlineplattformar — Konsekvensen för handeln och den inre marknaden*.

Le Monde. (2026, juni 29). French parliament passes law to curb rise of fast fashion. *Le Monde*. https://www.lemonde.fr/en/france/article/2026/06/29/french-parliament-passes-law-to-curb-rise-of-fast-fashion_6754983_7.html

Naturvårdsverket. (u.å.). *Organiska tennföreningar (Sn-org)*. Naturvårdsverket.

Hämtad 01 juli 2026, från

<https://utslappisiffror.naturvardsverket.se/sv/Amnen/Ovriga-organiska-amnen/Tennorganiska-foreningar/>

Svensk Handel. (2025). *Läget i handeln 2025*.

<https://www.svenskhandel.se/globalassets/svensk-handel/rapporter/laget-i-handeln/laget-i-handeln-2025.pdf>

Sveriges Konsumenter, & Elsäkerhetsverket. (2020). *Privatimportens faror – Ett samarbetsprojekt mellan Sveriges Konsumenter och Elsäkerhetsverket*.

<https://www.sverigeskonsumenter.se/media/co2ltsn/rapport-privatimport.pdf>

SVT Nyheter. (2025a). *Efter giftlarmet – Erikshjälpen ratar klädjätten*. SVT Nyheter.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/jonkoping/efter-giftlarmet-nu-ratas-shein-av-erikshjälpens-second-hand-butiker>

SVT Nyheter. (2025b, februari 4). *Fler secondhandbutiker hakar på – slutar sälja Shein-kläder*. SVT Nyheter.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/jonkoping/fler-secondhandbutiker-hakar-pa-slutar-salja-shein-klader>

SVT Nyheter. (2025c, december 23). *Unik analys visar – här är flipflopsen du ska kasta*.

<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/unik-analys-visar-har-ar-flipflopsen-du-ska-kasta>

The European Consumer Organisation. (2023). *Ubiquitous but preventable: Harmful chemicals in everyday consumer products – Compilation of tests by consumer organisations between 2017 and 2023 underscores need for better EU chemicals legislation*. BEUC.

Appendix

Nedan listas alla frågor som ingick i undersökningen. Beroende på hur respondenten svarade på vissa frågor fick de olika följdfrågor. Samtliga frågor hade flera alternativ, tre frågor tillät dessutom respondenten att skriva text.

Påståenden

- Låga priser gör att jag är mer benägen att köpa från utländska e-handelsplattformar
- Produkter som säljs på utländska e-handelsplattformar är samma som säljs av svenska/europeiska återförsäljare
- Jag är orolig för att produkter från utländska e-handelsplattformar innehåller farliga kemikalier
- Jag undviker att köpa produkter från utländska e-handelsplattformar på grund av hållbarhetsskäl (miljömässig eller social hållbarhet)
- Om jag köper begagnade/second hand-produkter undviker jag att köpa produkter med ursprung från utländska e-handelsplattformar

Frågor

- Kan du tänka dig att köpa produkter från utländska e-handelsplattformar?
- Vilka produkter skulle du kunna tänka dig att köpa från en utländsk e-handelsplattform?
- Vilken/vilka anledningar finns det till att du kan tänka dig att köpa produkter från utländska e-handelsplattformar?
- När du köper från utländska e-handelsplattformar, är du orolig för något av nedanstående?
- Varför kan du inte tänka dig att köpa produkter från dessa typer av företag?
- Är du orolig för skadliga kemikalier i produkter du köper från utländska e-handelsplattformar?
- Vilka kemikalier är du orolig för?
- Vem eller vilka aktörer tror du har ansvar för produktsäkerheten och kemikalieinnehåll när du köper från utländska e-handelsplattformar?
- Vilken/vilka av följande produktkategorier har du köpt från en utländsk e-handelsplattform under det senaste året?
- Vad var den avgörande faktorn för köpet av elektronik från en utländsk e-handelsplattform?
- Har du upplevt problem med elektroniken du köpt? Om ja, vilka problem?

- Vad var den avgörande faktorn för köpet av textilier från en utländsk e-handelsplattform?
- Har du upplevt problem med textilprodukterna du köpt? Om ja, vilka problem?
- Vad var den avgörande faktorn för köpet av leksaker från en utländsk e-handelsplattform?
- Har du upplevt problem med någon/några av leksakerna du köpt? Om ja, vilka problem?
- Vad var den avgörande faktorn för köpet av smycken från en utländsk e-handelsplattform?
- Har du upplevt problem med någon/några av de smycken du köpt? Om ja, vilka problem?
- Kan du tänka dig att köpa produkter från utländska e-handelsplattformar igen (oavsett produktkategori)?
- Om du vet att dessa produkter inte uppfyller EU:s krav om säkerhet och kemikalieinnehåll, kan du fortfarande tänka dig att köpa?
- Från vilka aktörer skulle du vilja ta del av information om produktsäkerhet och kemikalieinnehåll för elektronik, textilier, leksaker och smycken?
- Var skulle du vilja ta del av information om produktsäkerhet och kemikalieinnehåll för elektronik, textilier, leksaker och smycken?

STOCKHOLM

Box 21060, 100 31 Stockholm

GÖTEBORG

Box 53021, 400 14 Göteborg

MALMÖ

Nordenskiöldsgatan 24
211 19 Malmö

KRISTINEBERG

**(Center för marin forskning och
innovation)**

Kristineberg 566
451 78 Fiskebäckskil

SKELLEFTEÅ

Kanalgatan 59
931 32 Skellefteå

BEIJING, CHINA

Room 612A
InterChina Commercial Building No.33
Dengshikou Dajie
Dongcheng District
Beijing 100006
China

© IVL SVENSKA MILJÖINSTITUTET AB | Tel: 010-788 65 00 | www.ivl.se